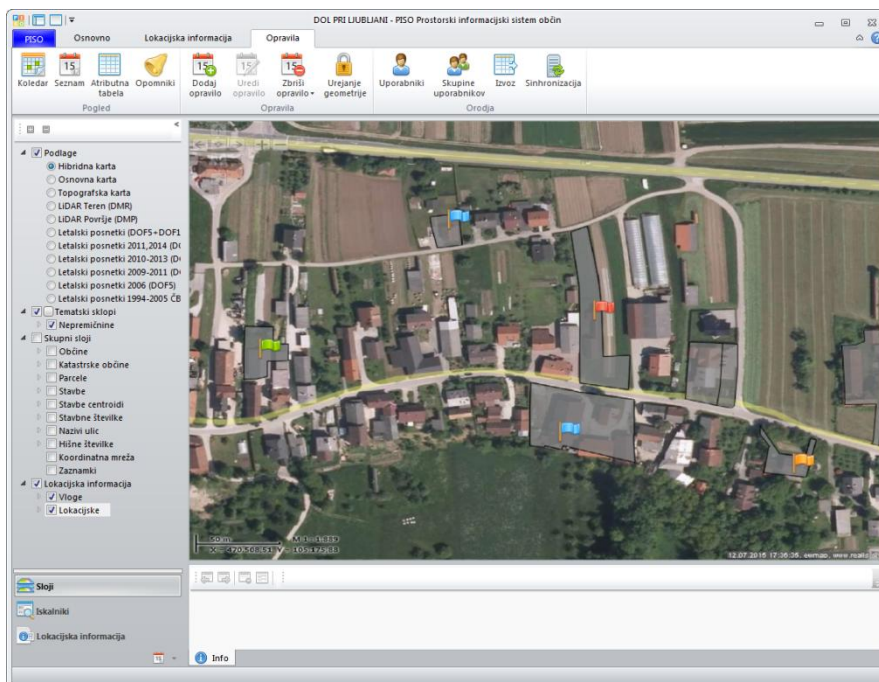

Prostorski informacijski sistem občin

PISO Desktop: splošna navodila

Uporabniška navodila

 Desktop – Splošna uporabniška navodila
www.piso.si

Ljubljana, december 2015

© Realis informacijske tehnologije d.o.o.

Kazalo

Kazalo	2
1. Uvod	3
2. Sistemske zahteve in namestitve	3
3. Zagon aplikacije in prijava	4
4. Uporabniški vmesnik	6
4.1 Ukazna vrstica	7
4.2 Geografski prikaz - karta	7
4.3 Uporaba tematskih sklopov	11
5. Zavihek Osnovno	13
5.1 Karta	14
5.2 Pogled	15
5.3 Podatki	15
5.4 Geometrijska poizvedba	18
5.5 Orodja	21
5.6 GPS lokacija	24
6. Zavihek Opravila	25
6.1 Dodajanje opravila	26
6.2 Vnosni obrazec	29
6.3 Panel	30
6.4 Prikaz opravil na karti	31
6.5 Prikaz opravil v koledarju	31
6.6 Prikaz opravil v tabeli	32
6.7 Prikaz opravil z opomnikom	32
6.8 Priloge	32
6.9 Povezava opravila z modulom	33

1. Uvod

PISO Desktop je okolje za uporabo različnih namenskih aplikacij v okviru storitev PISO. PISO Desktop se povezuje in dopolnjuje z vsebino v spletnem pregledovalniku PISO, za razliko od spletnega pregledovalnika pa gre za napreden prostorski informacijski sistem, ki omogoča urejanje, uvoz, izvoz podatkov ipd.

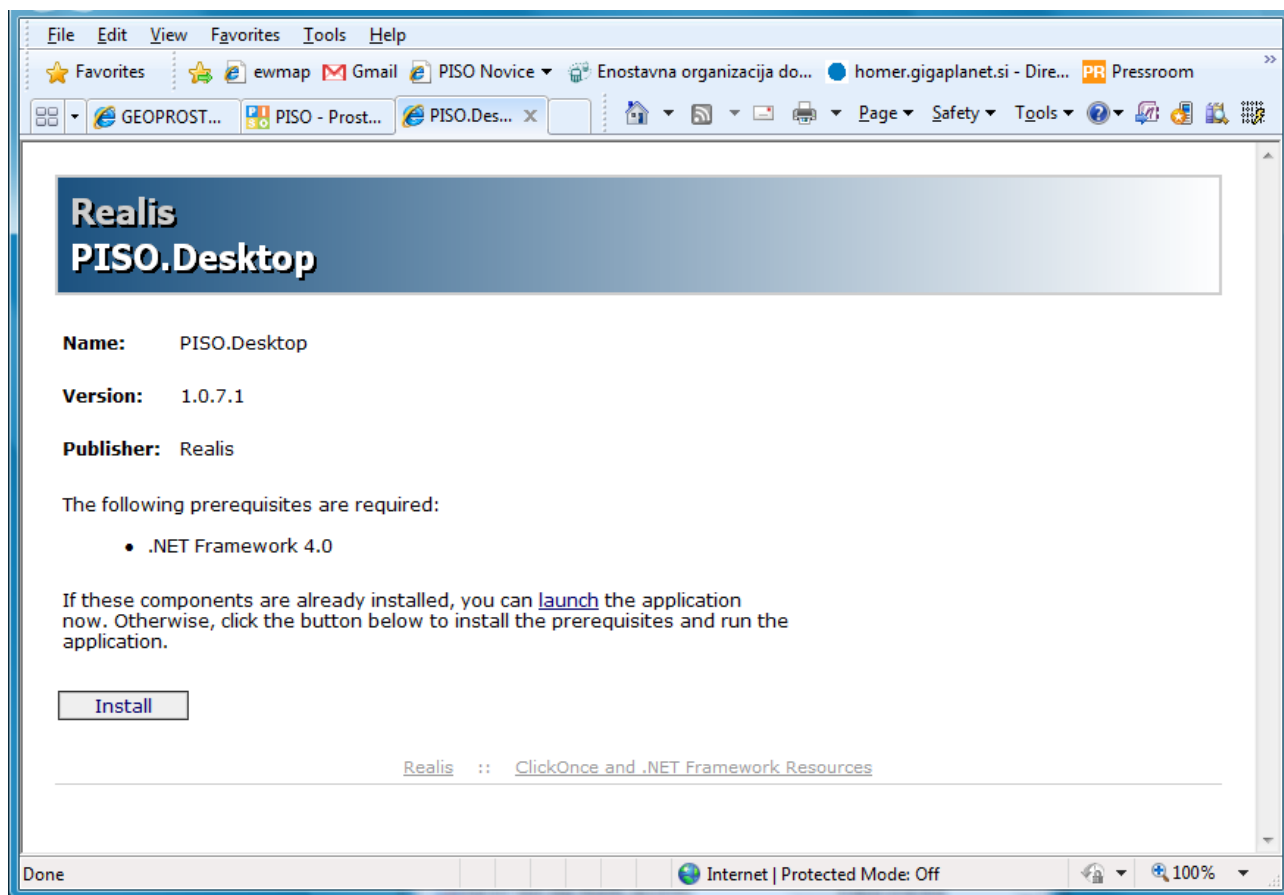
Glavna prednost pred podobnimi konvencionalnimi rešitvami je »hibridno« delovanje, ki omogoča sočasen pregled dinamičnih vsebin (podlag, slojev, tematik), ki so vse na voljo v spletnem pregledovalniku in se stalno posodabljajo ter statičnih slojev, podlag, ki jih uporabnik neodvisno uporablja in obdeluje na računalniku, kjer je PISO Desktop nameščen.

2. Sistemske zahteve in namestitvev

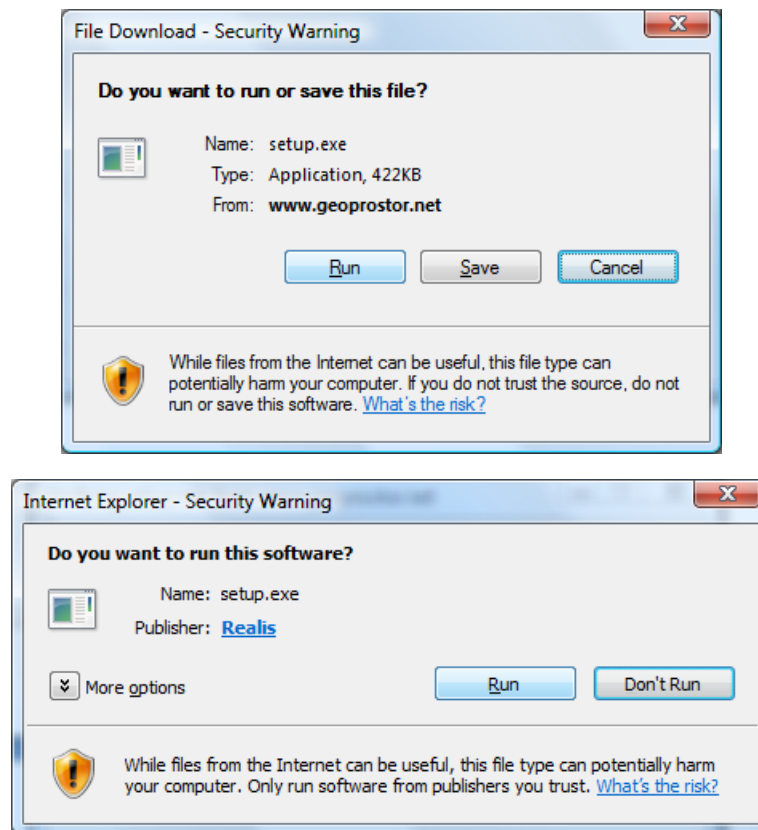
Za uporabo aplikacije potrebujete računalnik z operacijskim sistemom MS Windows, ki ustreza zahtevam za namestitev podlage MS.NET 4.0. Zaradi grafično in procesorsko intenzivnih operacij je priporočljiva naslednja konfiguracija računalnika:

- Procesor: Core i3 ali boljši
- Spomin: 4 GB
- Samostojna grafična kartica z lastnim spominom (512MB ali več)

Namestitev aplikacije poteka preko spletne povezave, ki je naročniku posredovana ob prevzemu.

Izberite ukaz »Install«.

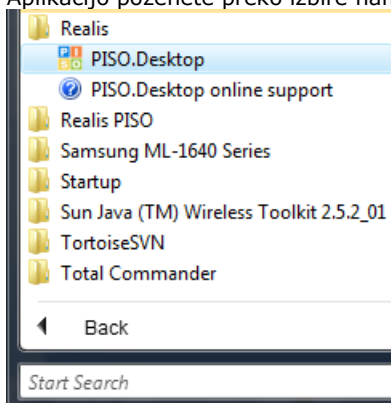

Izberite ukaz »Run« in počakajte do zaključka namestitve.

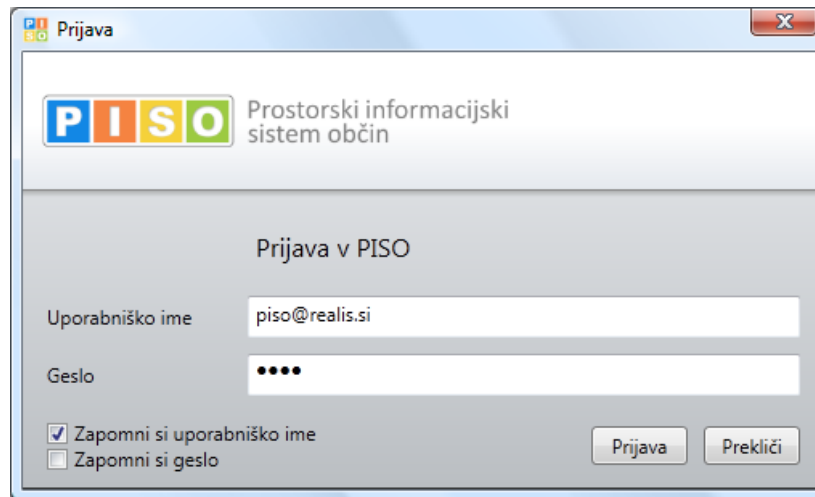
Pomembno: V določenih primerih lahko pride do težav pri namestitvi zaradi različnih konfiguracij operacijskega sistema in že nameščenih Microsoftovih .NET ogrodij (».NET Framework«) ter neustreznih pravic uporabnika. V tem primeru obiščite stran za pomoč uporabnikom na naslovu: <http://www.geoprostor.net/PisoPortal/piso-desktop-help.aspx>.

3. Zagon aplikacije in prijava

Aplikacijo poženete preko izbire nameščenih programov (Windows Start).

Opomba: Ikono aplikacije lahko kot bližnjico prenesete tudi na namizje, enako kot katerikoli drug nameščen program.

Prijava

Prostorski informacijski sistem občin

Prijava v PISO

Uporabniško ime: piso@realis.si

Geslo: ●●●●

Zapomni si uporabniško ime
 Zapomni si geslo

Prijava Prekliči

Za prijavo uporabite iste podatke kot pri prijavi v PISO Spletni pregledovalnik.

Ob prvi prijavi je potrebno izbrati občino za katero imate interne pravice, vključiti ustrezne module in vpisati vstopno kodo. Nadaljujte s klikom na »ODPRI«.

POMEMBNO: Za izbrano občino se izpišejo samo tisti moduli, ki so za občino na voljo in za katere imate pravico uporabe, kar uredi občinski administrator preko aplikacije PISOADMIN.

4. Uporabniški vmesnik

Koncept uporabniškega vmesnika je z namenom prijavnosti do uporabnika prilagojen okolju MS Windows. Vizualni sklopi s svojo postavitvijo in medsebojno povezanostjo tvorijo enostaven a učinkovit in prilagodljiv sistem.

Temeljni gradniki uporabniškega vmesnika so orodja in funkcionalnosti, ki so integrirana v posamezne module. Ti se delijo na:

- splošne module (Osnovno, Opravila)
- namenske module ([Komunalni prispevek](#), [Splošni katastri](#), [Evidenca nepremičnin ...](#)).

Podatki so predstavljeni v grafični obliki (karta) in opisno (v tabelah, poročilih).

The screenshot shows the PISO Desktop application window. The title bar reads 'LOGATEC - PISO Prostorski informacijski sistem občin'. The interface includes a menu bar with options like 'PISO', 'Osnovno', 'Komunalni prispevek', 'Splošni katastri', 'Evidenca nepremičnin', 'Lokacijska informacija', 'Nusz 2015', and 'Opravila'. Below the menu is a toolbar with icons for 'Dodaj odločbo', 'Odpri odločbo', 'Urejanje geometrije', 'Urejanje vzorcev besedil', 'Pošti izbiro', 'Izvoz podatkov', and 'Sinchronizacija'. On the left, there is a 'Seznam vlog' (List of applications) with a filter section. The main area is a map with various colored overlays. At the bottom, there is a table with columns: Status, Zadeva, Tip odločbe, Datum vloge, Datum odločbe, Datum vročitve, Vlagatelji, Gp, Nep, Za. A search bar 'Iskanje:' is located above the table.

Status	Zadeva	Tip odločbe	Datum vloge	Datum odločbe	Datum vročitve	Vlagatelji	Gp	Nep	Za
Izdana odločba		Novogradnja	8.5.2013	20.5.2013	28.5.2013		177,00	171,90	1.01?
Izdana odločba		Novogradnja	8.5.2013	22.5.2013	28.5.2013		352,35	121,30	857,
Izdana odločba		Novogradnja	8.5.2013	27.5.2013	28.5.2013		369,00	244,20	1.51?
Izdano gradbeno dovoljenje		Novogradnja	29.5.2013	3.6.2013	6.6.2013		605,00	145,70	3.92?
Izdana odločba		Novogradnja	3	27.5.2013	31.5.2013		205,50	220,20	1.28?
Izdana odločba		Novogradnja	3	18.6.2013	2.7.2013		150,00	163,80	952,
Izdana odločba		Novogradnja	3	29.5.2013	3.6.2013		189,00	204,10	1.29?
Izdana odločba		Novogradnja	8.5.2013	20.5.2013	21.5.2013		108,00	118,30	744,

Glavni sklopi uporabniškega vmesnika so:

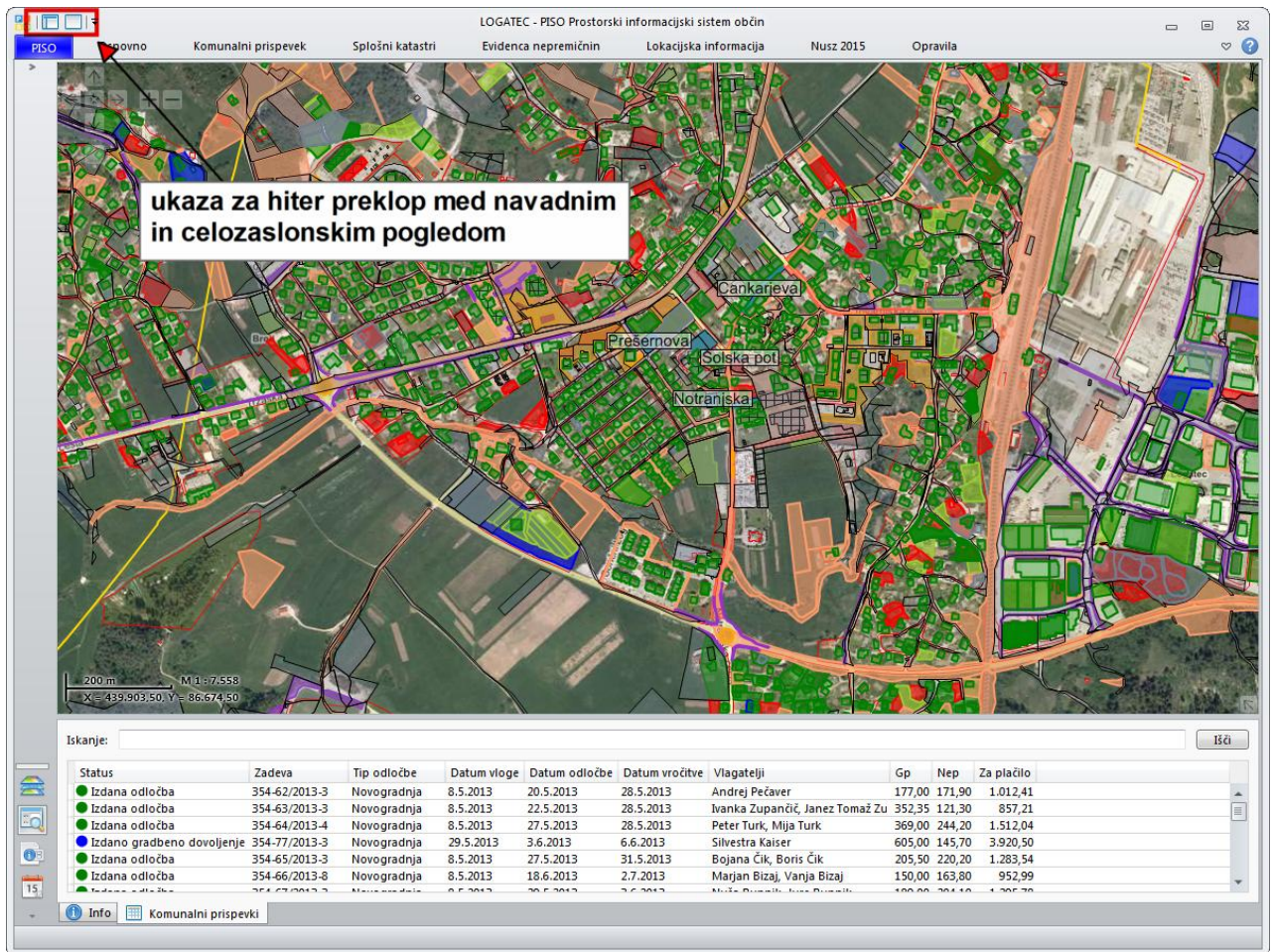
- 1) Ukazna vrstica (meni)
- 2) Aplikativni panel z uporabniškimi kontrolami za vsebine in servise
- 3) Geografski prikaz - karta
- 4) Vsebinski prikaz (rezultati, atributi, druge pomožne vsebine)
- 5) Dialogi in druga modalna komunikacija (ni na sliki)
- 6) Izbirnik
 - Sloji: izbor vsebine, ki jo želimo prikazati na karti
 - Iskalniki: iskanje po različnih slojih
 - Opravila
 - *Lokacijska informacija: prikaz seznama vseh vlog (seznam se pojavi v aplikativnem panelu)
 - *Pobude

*Zavihek se nanaša na posamezni modul in je na voljo, v kolikor je ta modul za vašo občino vključen.

Posamezni sklopi so razloženi v nadaljevanju.

Po potrebi lahko posamezne sklope vmesnika prilagodimo glede na konkretne potrebe.

Uporabnik, ki se večino časa ukvarja s pregledovanjem podatkov na karti, si lahko npr. prilagodi vmesnik tako, kot je prikazano na spodnji sliki.

Celozaslonski pogled.

4.1 Ukazna vrstica

Ob vstopu v aplikacijo PISO Desktop se v ukazni vrstici nahaja več zavihkov; 2 sta osnovna s splošnimi ukazi ([Osnovno](#) in [Opravila](#)), ostali zavihki pa se nanašajo na posamezne module in so podrobneje razloženi v [navodilih za module](#).

Ukazi so vsebinsko porazdeljeni v zavihkih in sekcijah. Princip je podoben, kot ga lahko srečamo pri npr. MS Office aplikacijah.

4.2 Geografski prikaz - karta

Karta omogoča prikaz podatkovnih slojev in navigacijo v prostoru. Vsebuje naslednje možnosti:

- Kontrola za navigacijo (zgoraj levo)
- Kontrola za prikaz merila in koordinat lokatorja (spodaj levo)
- Kontrola za predogled (t.i. »overview«, spodaj desno)
- Kontrola za povečavo/pomanjšavo (okno na sredini)
- Kontekstni meni.

Karta s kontrolami.

Navigacija

Za navigacijo se uporabljajo naslednje možnosti:

Ukaz	Miška	Tipkovnica	Kontrola
Povečava (zoom in)			
Pomanjšava (zoom out)			
Pomik (pan)			
Mikro povečava			
Mikro pomanjšava			
Mikro pomik			
Začetni pogled			
Kontekstni meni			
Okno s kontrolo za povečavo/pomanjšavo			

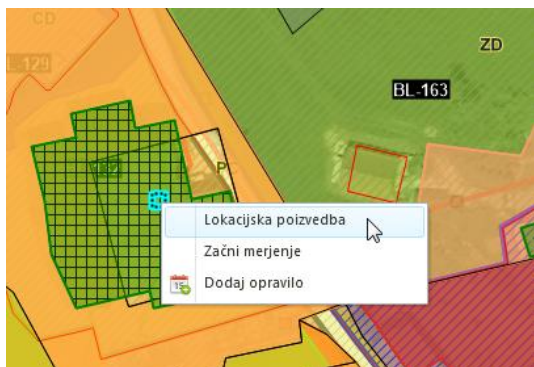
Poizvedba

Kadar želimo izvedeti, kaj se na neki lokaciji nahaja, naredimo poizvedbo. Ločimo splošno lokacijsko poizvedbo in poizvedbo po elementih iz modulov, opravljenih in dodanih slojih.

1. Splošna lokacijska poizvedba

Za splošno poizvedovanje o lokaciji (točki) uporabimo ukaz »Lokacijska poizvedba«.

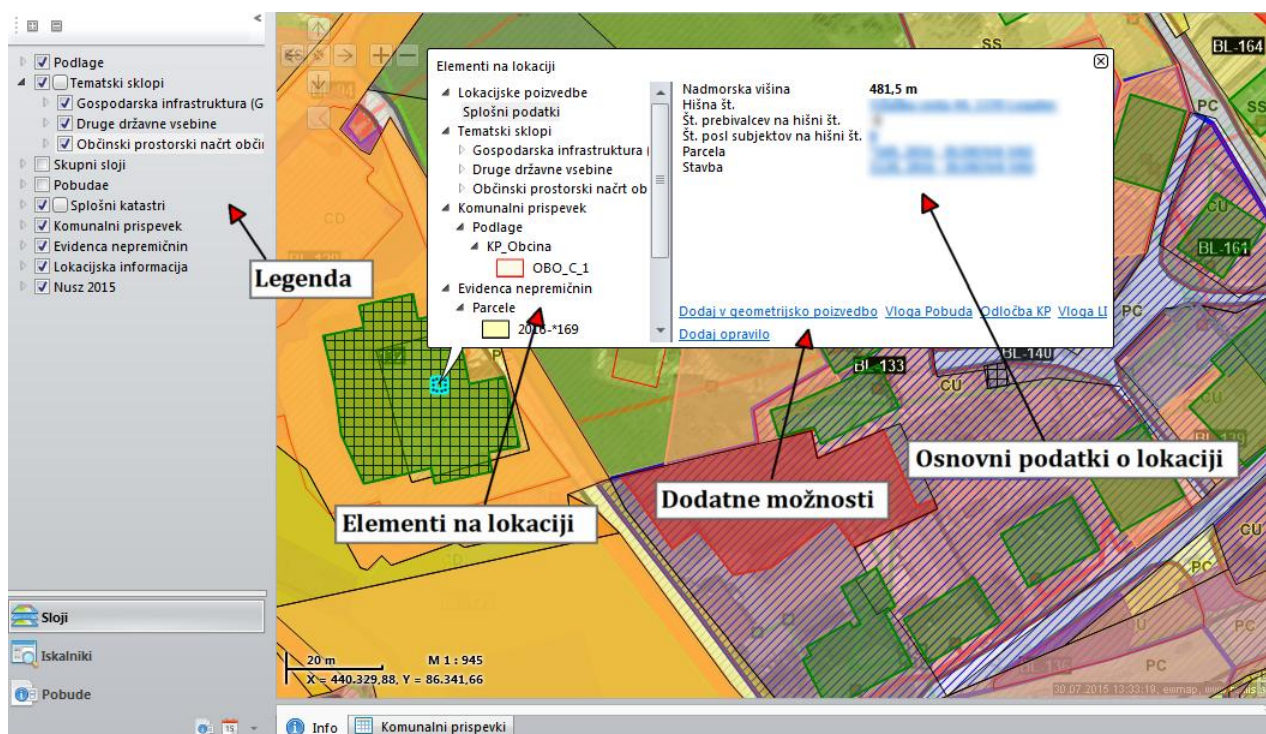
Lokacijsko poizvedbo izvedemo tako, da na karti na izbrano lokacijo kliknemo **z desnim miškinim gumbom**. Odpre se kontekstni meni, v katerem izberemo možnost »Lokacijska poizvedba«.

Izvede se presek med izbrano točko na karti in vsemi vključenimi sloji v legendi v aplikativnem panelu. Rezultat poizvedbe so:

- osnovni podatki o točki (nadmorska višina, najbližja hišna številka, parcela, stavba ...)
- elementi vključnih slojev v legendi, če se nahajajo na izbrani lokaciji.

Rezultat poizvedbe se izpiše v Info okno, kjer so na voljo tudi dodatne možnosti.

Splošna lokacijska poizvedba.

2. Poizvedba po modulih, opravih, dodanih slojih

Za poizvedovanje po elementih iz modulov, opravih in svojih dodanih slojih kliknemo na izbrano lokacijo na karti **z levim miškinim gumbom**. Izvede se presek med izbrano točko na karti in vsemi vključenimi sloji iz modulov (Komunalni prispevek, Evidenca nepremičnin, Lokacijska informacija ...) ter morebitnimi sloji in opravi, ki smo jih dodali sami in ki so prav tako vključeni v legendi.

Rezultat poizvedbe se izpiše v Info okno, kjer so na voljo tudi dodatne možnosti (npr. odpiranje okna za urejanje podatkov o elementu).

Seznam modulov

- Podlage
- Tematski sklopi
 - Gospodarska infrastruktura (G)
 - Druge državne vsebine
 - Občinski prostorski načrt občin
- Skupni sloji
- Pobude
 - Splošni katastri
 - Komunalni prispevek
 - Evidenca nepremičnin
 - Lokacijska informacija
 - Nusz 2015

Elementi na lokaciji

- Nusz 2015
 - Objekti
 - Tržaška cesta 44, Logatec
- Komunalni prispevek
 - Podlage
 - KP_Obcina
 - OBO_C_1

Podatki o elementu, označenem na levi strani

Naslov	Oznaka	Status	Ob	Na	Uj	Hs	Hd	K.o.	Parcela (nah.)	Stavba	Tip zapisa	Odmera	Odmera (obr.)	Nepovezan
Tržaška cesta 44, Logatec	2016-1120	Aktiven	64	9	57	44		2016	*169	1120	Stavba	Da		Ne
Dodaj v geometrijsko poizvedbo Odprj Dodaj opravilo														

Rezultat poizvedbe - seznam elementov iz vključenih modulov

Urejanje podatkov o elementu

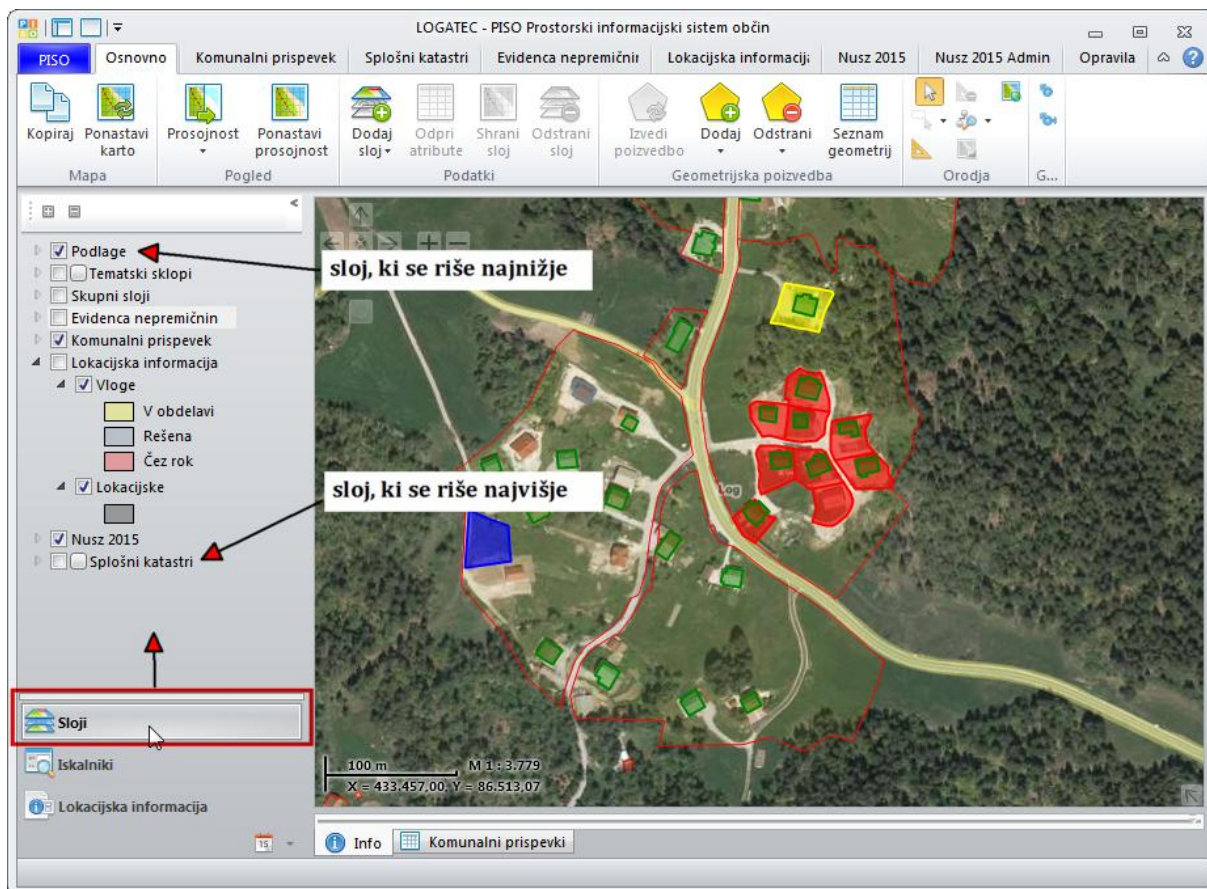
20 m M 1 : 945
X = 440.334,63, Y = 86.346,91

Info Komunalni prispevki

Poizvedba po elementih iz modulov, opravih in dodanih slojih.

4.3 Uporaba tematskih sklopov

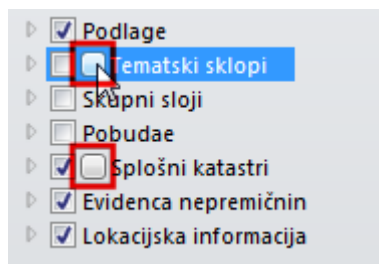
Osnovne elemente grafičnega prikaza oz. karte izberemo v aplikativnem panelu pod zavihkom »Sloji«.

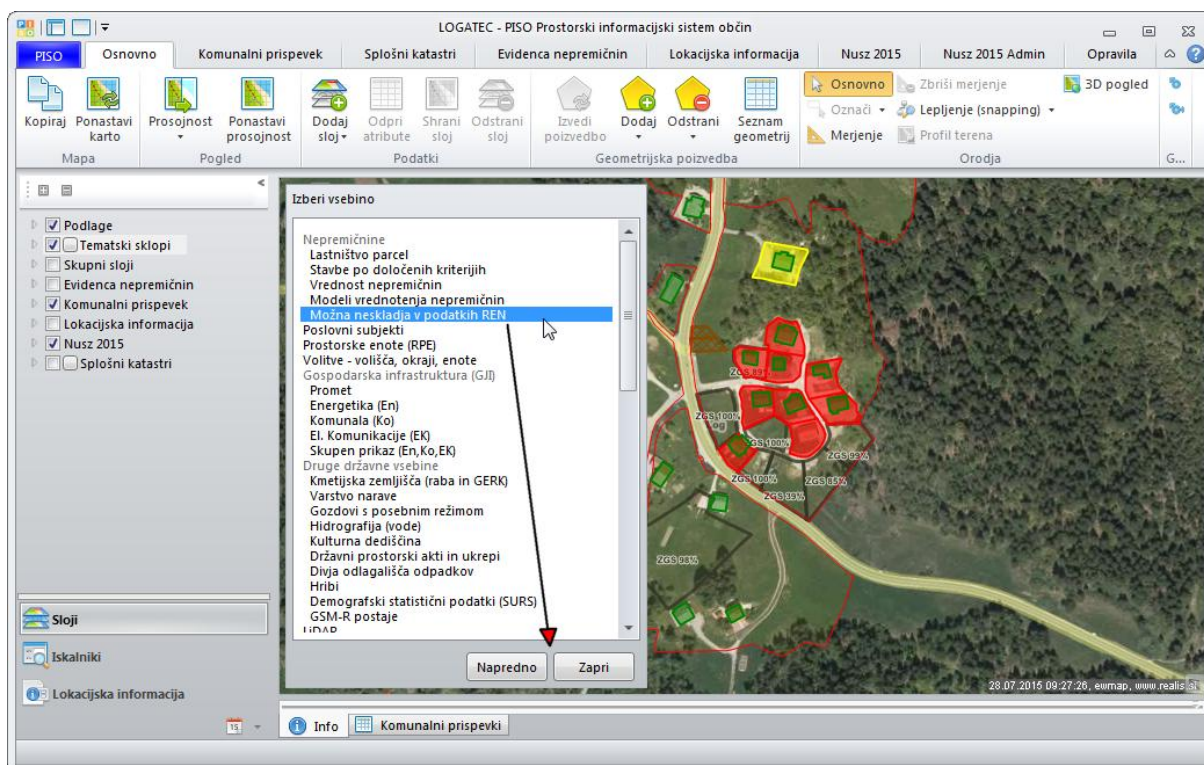
Različne elemente lahko vklapljamo, izklapljamo, medsebojno kombiniramo in določamo vrstni red risanja (sloj, ki je napisan na vrhu seznama »Sloji« se riše najnižje, sloj, napisan na dnu seznama, pa najvišje; slednji prekrije vse ostale sloje pod njim).

Vrstni red risanja slojev ali sklopov lahko spremenimo tako, da se z miško postavimo na njegovo ime, ga »primemo« in »povlečemo« nad ali pod nek drug tematski sklop/sloj.

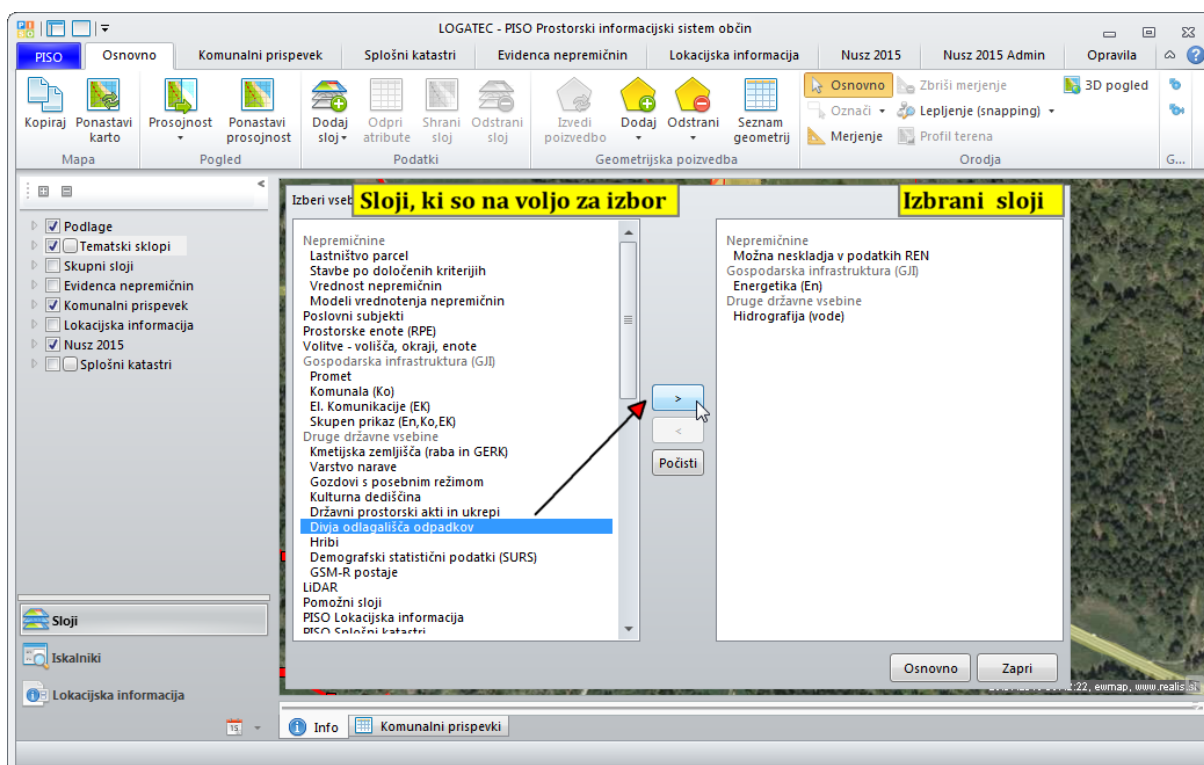
Za izbor tematskih sklopov oz. slojev, ki jih želimo prikazati na karti, v legendi kliknemo na kvadratik pred napisom »Tematski sklopi« (na enak način lahko izbiramo sloje tudi v sklopu »Splošni katastri«).

Odpre se novo okno, v katerem lahko izberemo enega od slojev, ki so na voljo (v pogledu »Osnovno«) in nato kliknemo na gumb »Zapri«. Če želimo na karto dodati več slojev hkrati, kliknemo na gumb »Napredno«.

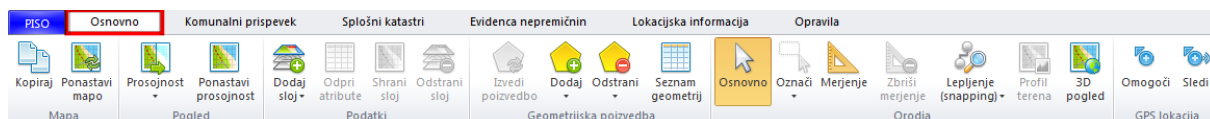
Po kliku na »Napredno« se odpre razširjeno okno. Na levi strani je seznam vseh slojev, ki so na voljo, na desni pa seznam izbranih slojev za prikaz. Sloje izbiramo tako, da na levi polovici označimo želeni sloj in ga s klikom na > dodamo na desno polovico ter tako gradimo seznam sklopov s sloji za prikaz na karti.

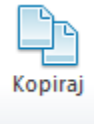
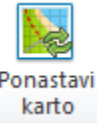
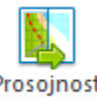
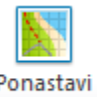
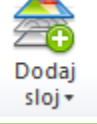
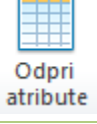
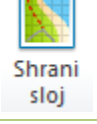
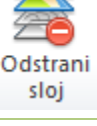
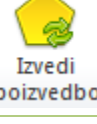
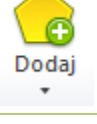
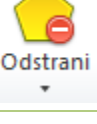
Če katerega od dodanih slojev ne želimo prikazati, ga v desnem seznamu označimo in s klikom na gumb < odstranimo iz seznama izbranih slojev. S klikom na gumb »Počisti« naenkrat odstranimo celoten seznam izbranih slojev.

Ko smo z izborom slojev končali, kliknemo na gumb »Zapri«. V legendi v aplikativnem panelu se pod »Tematski sklopi« pojavijo vsi izbrani sloji. Sklope ali posamezne sloje lahko poljubno vklapljammo in izklapljammo s klikom na kvadrček pred imenom.

5. Zavihek Osnovno

V spodnjem seznamu so opisani ukazi iz zavihka Osnovno. Posamezni ukazi so podrobneje razloženi v nadaljevanju.

	Ikona	Opis ukaza
KARTA		Kopiraj karto v odložišče.
		Posodobitev karte skladno z vsebinami v PISO Spletnem pregledovalniku.
POGLED		Nastavi stopnjo prosojnosti označenega sloja.
		Ponastavitev prosojnosti za vse sloje na običajno.
PODATKI		Na karto dodaj nov sloj.
		Prikaži attribute označenega sloja. Opomba: Ikona je aktivna, če označeni sloj vsebuje attribute.
		Shrani sloj na neko lokacijo na svojem računalniku.
		Označeni sloj odstrani iz aplikacije.
GEOMETRIJSKA POIZVEDBA		Izvedi geometrijsko poizvedbo za geometrijo na karti. Opomba: ikona je aktivna, če imamo na karti neko geometrijo označeno oz. dodano v poizvedbo.
		Dodaj novo geometrijo na karto (ročni vnos).
		Odstrani geometrijo. Opomba: odstranimo lahko le ročno vnešene ali svoje uvožene geometrije.

	 Seznam geometrij	Prikaži seznam vseh ročno vnešenih in uvoženih geometrij.
ORODJA	 Osnovno	Označi geometrijo/element na karti in odpri Info okno s podatki o tem elementu (+ dodatne možnosti).
	 Označi	Označi geometrije na karti za izbrani sloj. Opomba: v spustnem seznamu so dodatni ukazi za označeno geometrijo.
	 Merjenje	Izmeri dolžino/površino.
	 Zbriši merjenje	Izbriši obstoječo meritev.
	 Lepljenje (snapping)	Vklopi lepljenje (snapping) pri dodajanju novih elementov.
	 Profil terena	Generiranje profila terena po liniji meritve.
	 3D pogled	3D prikaz trenutnega pogleda.
	GPS LOKACIJA	 Omogoči
 Sledi		Vklopi/izklopi avtomatično sledenje.

5.1 Karta

Kopiraj

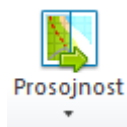
Za kopiranje trenutne karte (grafičnega pogleda) z vso prikazano vsebino izberemo to možnost. S klikom na ikono se trenutna karta shrani v odložišče. Karto lahko prilepimo npr. v Office-ov dokument Word.

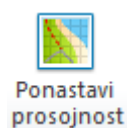
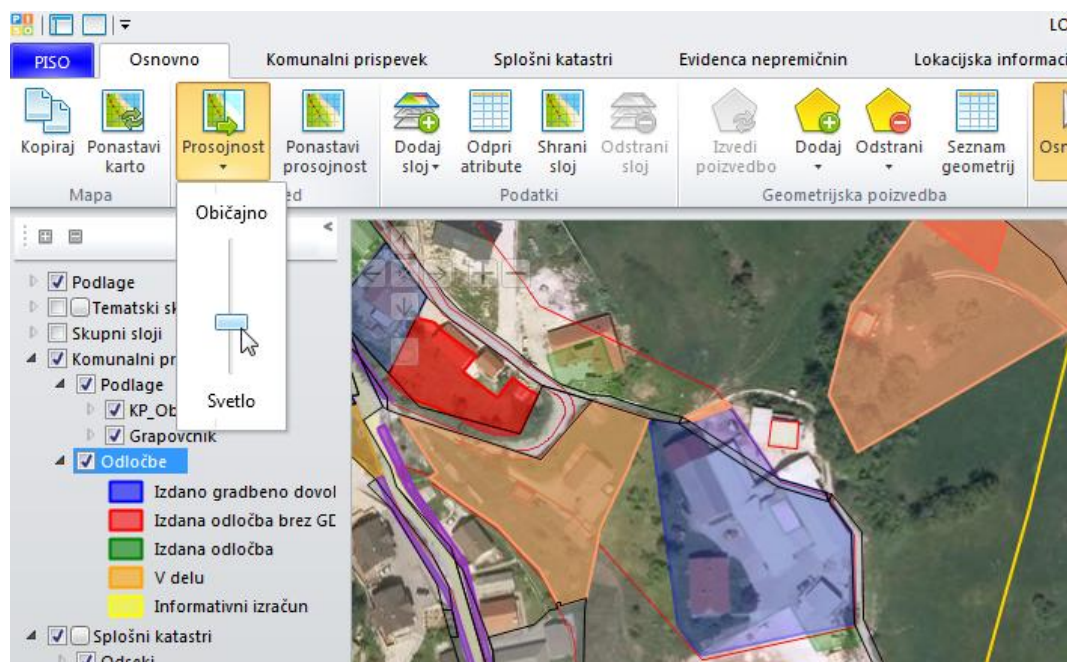
Ponastavi karto

To orodje izvede posodobitev karte skladno z vsebinami v PISO Spletnem pregledovalniku. Opomba: posodobitev je smiselna, če je bil tekom uporabnikovega dela v aplikaciji PISO Desktop v PISO Spletnem pregledovalniku vnešen kakšen nov sklop.

5.2 Pogled

Za nastavev prosojnosti posameznega sloja uporabimo to možnost. V aplikativnem panelu izberemo (označimo) sloj, kateremu želimo spremeniti stopnjo prosojnosti, nato uporabimo orodje »Prosojnost«.

Če želimo naenkrat ponastavi prosojnost za vse sloje na privzeto (običajno), uporabimo to možnost.

5.3 Podatki

Za uvoz novega sloja v PISO Desktop izberemo to možnost. Nov sloj/skupina/izbirna skupina se pojavi v aplikativnem panelu pod »Sloji«.

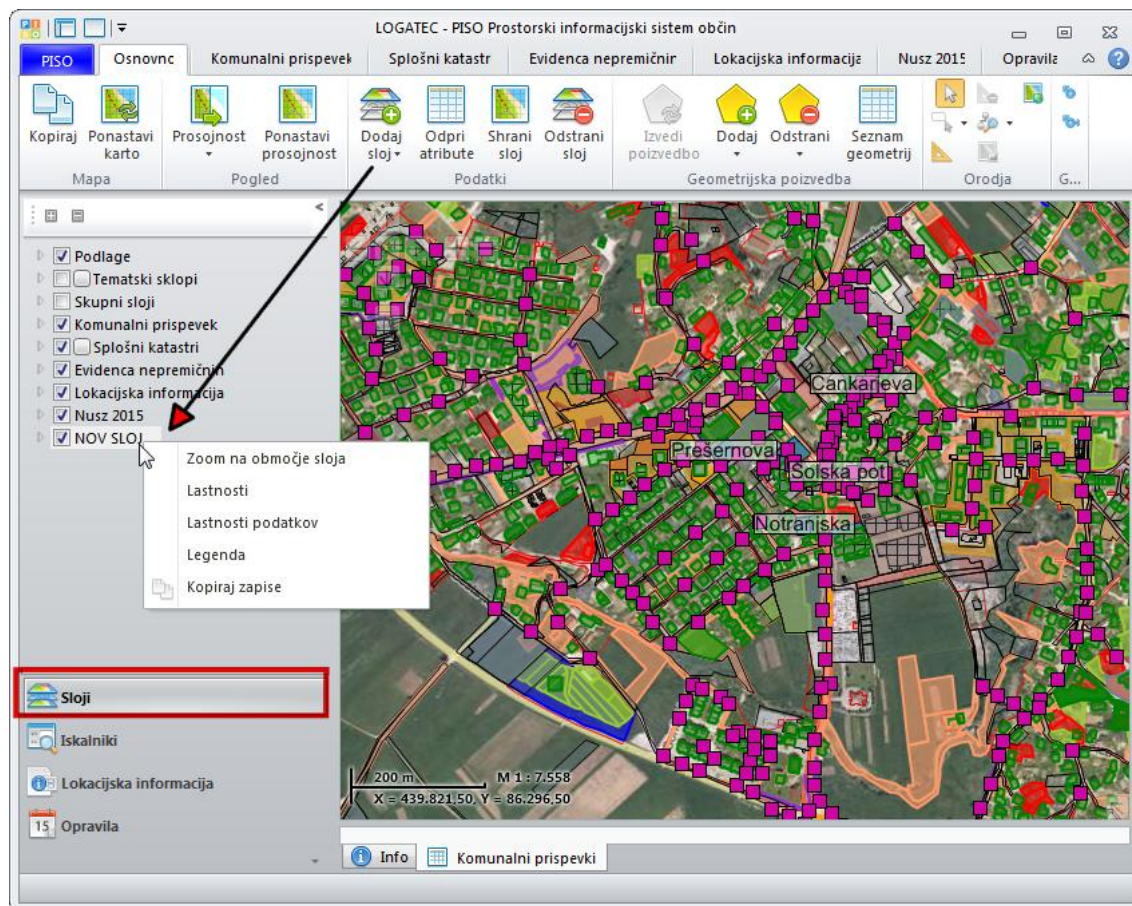
V spustnem seznamu imamo na izbiro naslednje:

<p>Dodaj sloj iz datoteke</p>	<p>Za dodajanje svojih slojev na karto uporabimo to možnost.</p> <p>Podprti so naslednji formati: Shapefile (.shp), Autocad (*.dwg, *.dxf), georeferenciran raster (*.tif, *.jpg, *.vrt), in drugi (*.kml, *.geojson).</p>
<p>Dodaj skupino</p>	<p>Za vzpostavitev skupine, v katero lahko dodajamo poljubne sloje, uporabimo to možnost.</p> <p>Posamezne sloje iz seznama slojev dodamo v skupino po principu »povleci in spusti«.</p>
<p>Dodaj izbirno skupino</p>	<p>Na seznam slojev dodaj izbirno skupino, v katero lahko dodajš poljubne sloje. Ko imaš skupino vzpostavljeno, lahko nek sloj na seznamu dodaš v to skupino (princip »povleci in spusti«).Uporabnik lahko preklaplja med različnimi sloji (vedno je izbran le en) znotraj izbirne skupine.</p>

Dodajanje novega sloja

Ko dodamo nov sloj, se ta pojavi v aplikativnem panelu v seznamu »Sloji« na koncu, kar pomeni, da se riše čisto na vrhu. Če želimo, da se sloj ne riše na vrhu, ga lahko poljubno prestavimo (z miško se postavimo na ime sloja in ga prestavimo po principu »povleci in spusti«).

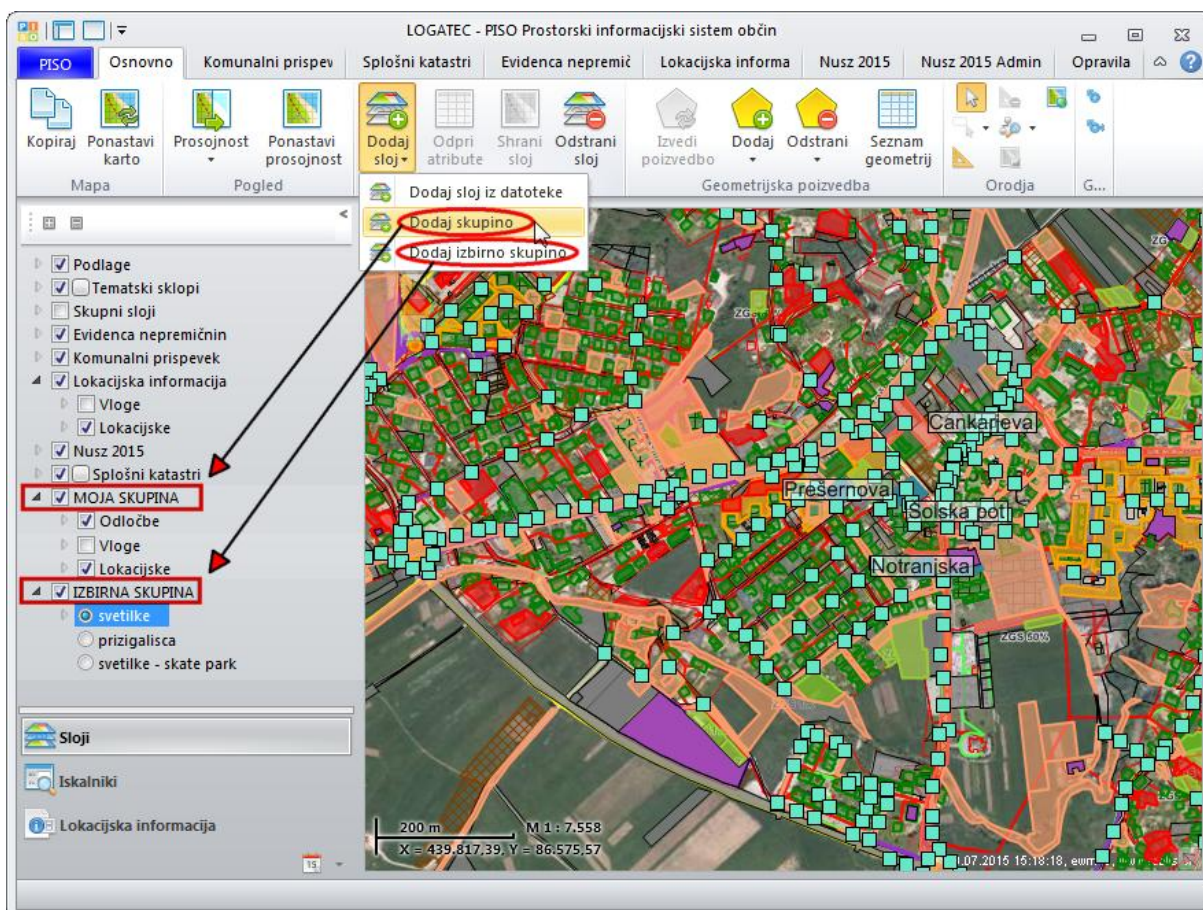
Če na ime sloja kliknemo z desnim miškinim gumbom, se odpre spustni seznam z dodatnimi možnostmi. Za preimenovanje sloja izberemo možnost »Lastnosti«, za urejanje legende izberemo možnost »Legenda«, če želimo kopirati vse attribute v sloju, izberemo možnost »Kopiraj zapise« itd.

Dodajanje/uvoz slojev.

Dodajanje skupine ali izbirne skupine

Ko dodamo skupino oz. izbirno skupino se tudi ta pojavi na seznamu slojev in dobi privzeto ime. Skupino je mogoče preimenovati tako, da z desnim miškinim gumbom kliknemo na njeno ime v panelu, izberemo možnost »Lastnosti« in pod »Title« vpišemo želeno ime. V skupino ali izbirno skupino lahko dodamo več slojev (po principu »povleci in spusti«).

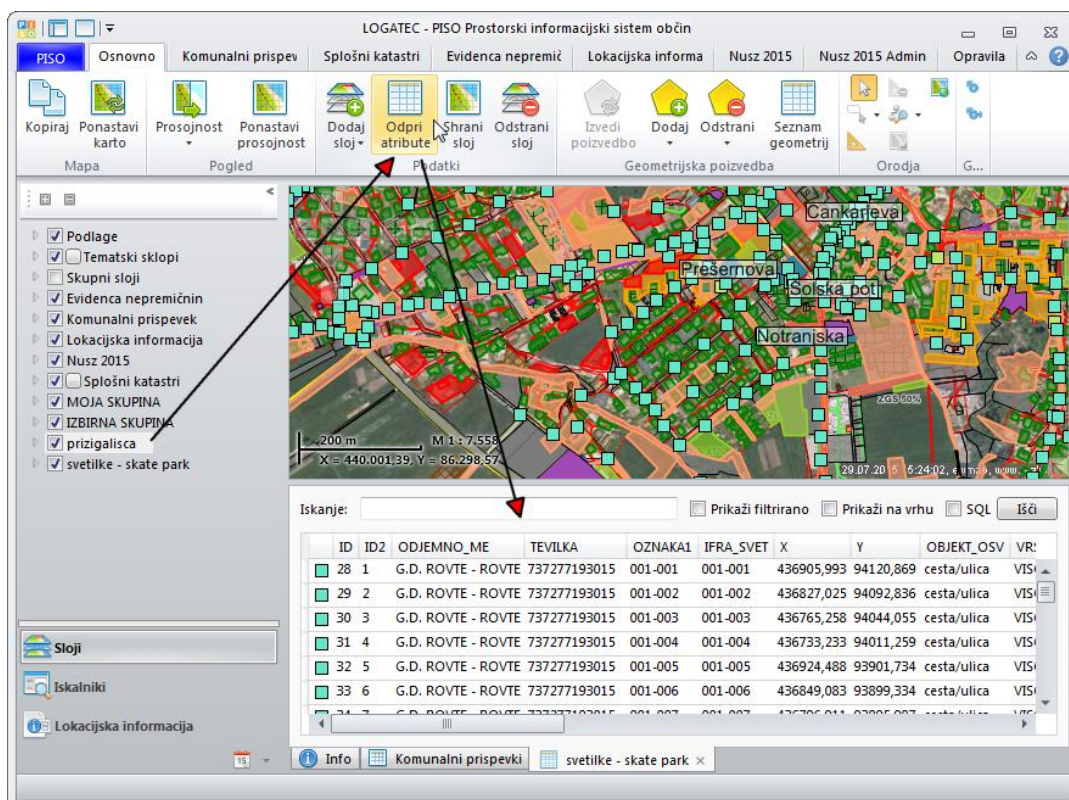

Dodajanje/uvoz skupine in izbirne skupine.

Odprti atribute

Za tabelaričen prikaz atributov vektorskega sloja uporabimo to možnost.

Shrani sloj

Če želimo nek sloj shraniti, npr. na določeno mesto na svojem računalniku, sloj izberemo (označimo) v aplikativnem panelu in izberemo ta ukaz. Takoj, ko sloj shranimo, nam sistem ponudi možnost, da sloj dodamo tudi na karto.

Opomba: Shraniti je mogoče le določene sloje.

Odstrani sloj

S tem ukazom označeni sloj odstranimo iz nabora slojev (izbrišemo).

Opomba: Ukaz deluje le za sloje, ki smo jih v aplikacijo uvozili sami.

Iskanje in filtriranje podatkov

Pri delu z atributnimi podatki je na voljo več načinov iskanja:

1. Splošno iskanje

Za splošno iskanje v iskalnik vpišemo želeno besedo/oznako/številko/niz ... Nato kliknemo gumb »Išči«. Sistem v atributni tabeli pregleda vsa polja in označi tiste zapise, ki ustrezajo iskalnemu pogoju.

V primeru, da obkljukamo možnost »Prikaži na vrhu«, se elementi, ki ustrezajo pogojem iskanja, pojavijo na vrhu tabele. Če pa obkljukamo možnost »Prikaži filtrirano«, se v atributni tabeli prikažejo le tisti zapisi, ki vsebujejo iskani zapis.

2. Iskanje s poizvedbo SQL

Druga možnost je iskanje preko enostavne SQL poizvedbe. Na ta način lahko zelo natančno, z več pogoji, določimo, kateri zapisi so za nas zanimivi, je pa potrebno nekaj več predznanja za sestavljanje same poizvedbe. V primeru kompleksnejših poizvedb vam bomo pri sestavi SQL sintakse pomagali.

Primeri

Iskalni pogoj	Rezultat
"Skrbnik"='Občina'	Zapisi, ki imajo v polju »Skrbnik« zapis »Občina«.
"Vrsta koša" LIKE 'Plastika'	Zapisi, kjer je vrsta koša »Plastika«
"Vrsta koša" LIKE 'Stek%' AND "Oznaka"='C25'	Zapisi, kjer vrsta koša vsebuje zapis »Stek« in kjer je hkrati oznaka »C25«

5.4 Geometrijska poizvedba

Če želimo izvesti prostorsko analizo (preseki), ki nam vrne informacijo, kaj se nahaja znotraj izbrane geometrije ali kaj jo seka, naredimo geometrijsko poizvedbo.

V izbor za geometrijsko poizvedbo lahko dodamo ročno narisano geometrijo (točka, linija, poligon) ali pa uporabimo že obstoječo geometrijo.

Dodaj

Za ročni vnos geometrije izberemo to orodje. Tekom risanja linije na karto se nam v desnem zgornjem kotu ves čas izpisuje dolžina, pri risanju poligona pa še površina. Okno s podatki o dolžini in površini za posamezno geometrijo se ponovno vzpostavi, če z orodjem »Osnovno« označimo želena geometrijo na karti.

Dodaj poligon

Če želimo na karto vrisati območje oz. poligon, izberemo to možnost. S klikanjem po karti (levi miškin gumb) vrišemo želena geometrijo. Poligon zaključimo tako, da zadnjo lomno točko vnesemo z desnim miškinim gumbom in pritisnemo ENTER (ali pa kliknemo z levim miškinim gumbom kamorkoli na karto izven vnešene geometrije).

 Dodaj linijo	<p>Če želimo na karto vrisati linijo, izberemo to možnost. Način vnosa linije je enak načinu vnosa poligona (glej zgoraj).</p>
 Dodaj točko	<p>Če želimo na karto vrisati točko, izberemo to možnost. Točko dodamo tako, da z levim miškinim gumbom kliknemo na zeleno mesto na karti, nato pa kliknemo kamorkoli na karto izven vnešene geometrije, t.j. točke.</p>
 Dodaj poizvedbo	<p>To možnost uporabimo, kadar želimo že obstoječo geometrijo dodati v izbor za geometrijsko poizvedbo; če še ni, vključimo orodje »Osnovno« in kliknemo na zeleno geometrijo na karti. Nato izberemo orodje »Dodaj« in v spustnem seznamu izberemo možnost »Dodaj poizvedbo«. Za sprožitev geometrijske poizvedbe kliknemo še na ikono »Izvedi poizvedbo«.</p>

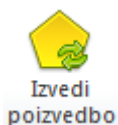
Geometrijo lahko ponovno urejamo tako, da jo z orodjem »Osnovno« izberemo (označimo) na karti, da se prikažejo lomne točke (angl. vertices).

Lomne točke lahko:

- prestavljamo (z miško se postavimo na lomno točko, da se vzpostavi znak nato pa jo prestavimo na način "povleci in spusti")
- brišemo (z miško se postavimo na lomno točko in kliknemo na desni miškin gumb ter izberemo možnost "Odstrani")
- dodajamo (z miško se postavimo na linijo, kjer želimo vzpostaviti novo lomno točko, da se vzpostavi "pisalo" in kliknemo na levi miškin gumb.

Urejanje geometrije – premik lomne točke.

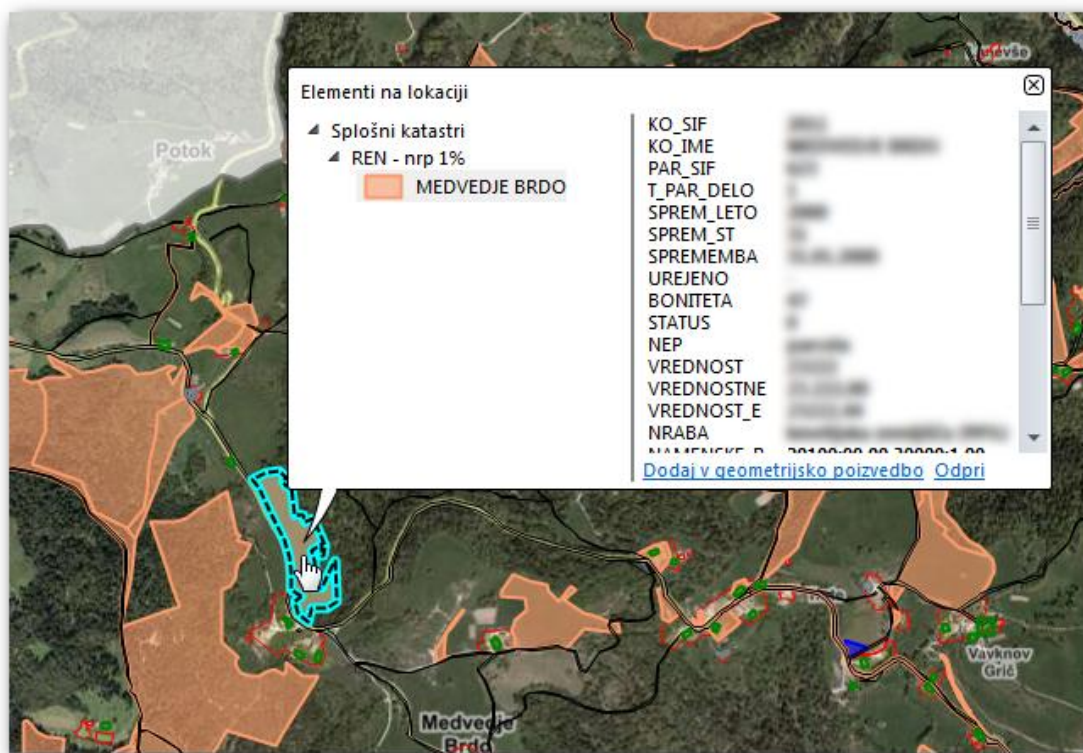

Ko zaključimo z risanjem geometrije, v ukazni vrstici izberemo to orodje, da se izvede presek med na karti označeno geometrijo in vsemi vidnimi sloji. Rezultat poizvedbe se izpiše v obliki atributne tabele pod karto.

V geometrijsko poizvedbo lahko dodamo tudi že obstoječo geometrijo.

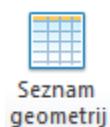
V ukazni vrstici izberemo orodje »Osnovno« in kliknemo na zeleno geometrijo na karti, da se označi. Hkrati se odpre Info okno z navedenimi atributi in dvema dodatnima možnostima: »Dodaj v geometrijsko poizvedbo« in »Odpri«.

Izberemo možnost »Dodaj v geometrijsko poizvedbo«, da se izbrana geometrija obarva modro, nato pa v ukazni vrstici izberemo orodje »Izvedi poizvedbo«.

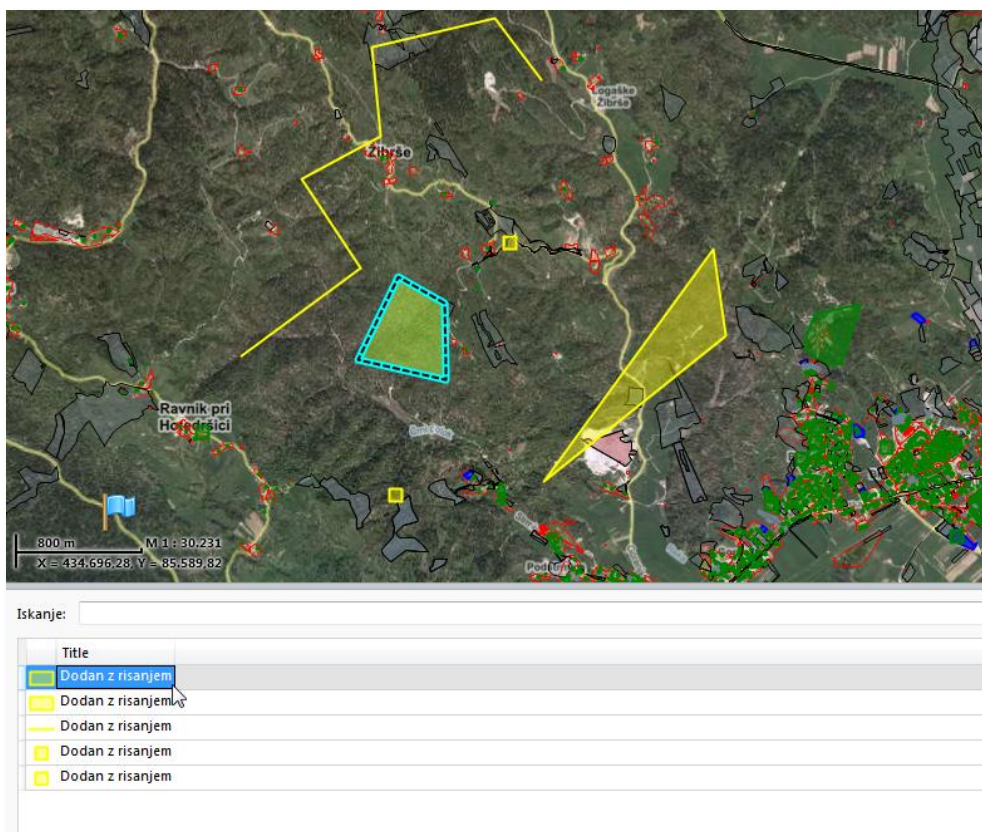

To možnost izberemo, ko želimo odstraniti ročno vnešene geometrije. V spustnem seznamu imamo na voljo dvoje:

 Odstrani vse	<p>Če želimo izbrisati vse geometrije, ki smo jih vnesli, naenkrat, izberemo to možnost.</p>
 Odstrani izbrane	<p>Za izbris posamezne geometrije (na karti jo označimo preko orodja »Osnovno«) izberemo to možnost.</p>

Za prikaz seznama vseh ročno vnešenih geometrij uporabimo to možnost. Podatki o geometrijah se izpišejo pod karto v obliki atributne tabele. Ob kliku na posamezen zapis v tabeli se na karti označi odgovarjajoča geometrija.

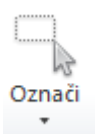
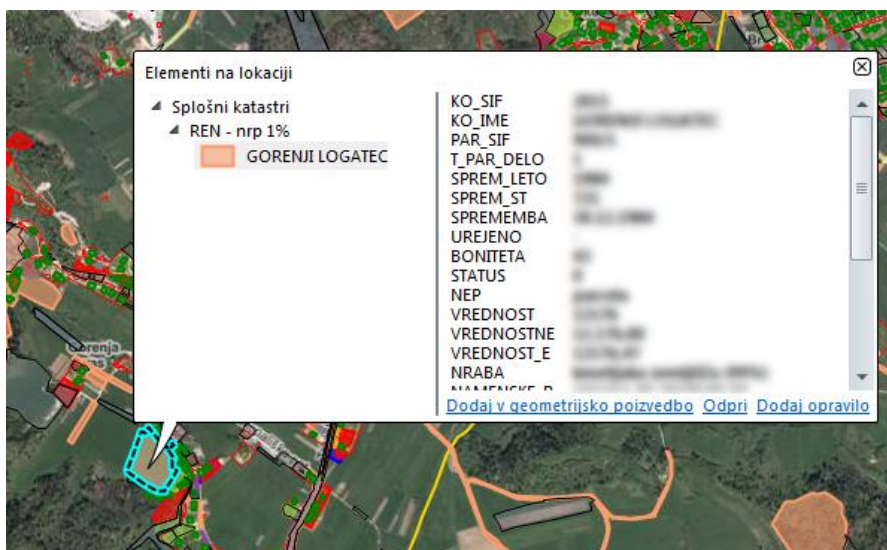

5.5 Orodja

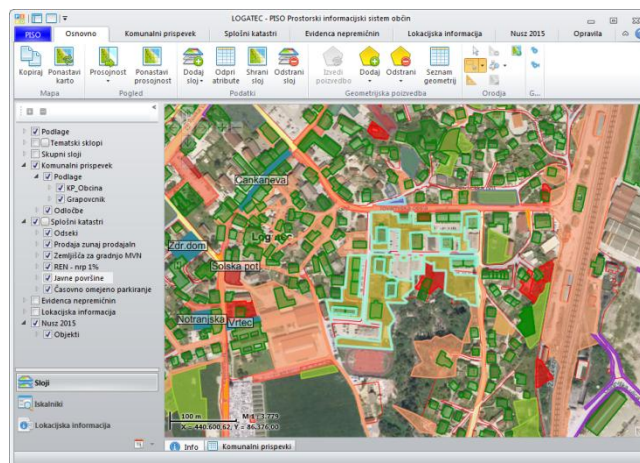
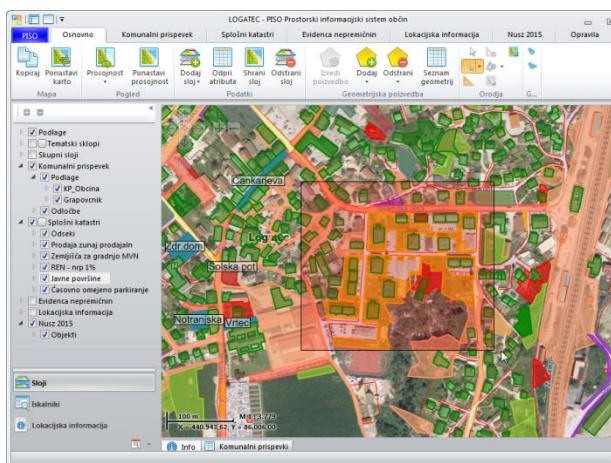
Orodje »Osnovno« se uporablja za označitev posameznega elementa na karti. Ob kliku na element se odpre tudi Info okno, ki vsebuje prikaz nekaterih podatkov o tem elementu ter dodatne možnosti:

- »Dodaj v geometrijsko poizvedbo«: s klikom na to možnost dodamo označeni element v izbor za geometrijsko poizvedbo.
- »Odpri«: za urejanje atributov izbranega elementa izberemo to možnost.
- »Dodaj opravilo«: to možnost izberemo, če želimo označenemu elementu dodati opravilo.

Ko želimo na karti naenkrat označiti več elementov enega sloja, izberemo to možnost. Ikona postane aktivna, ko imamo v aplikativnem panelu izbran (označen) zeleni sloj. V spustnem seznamu so naslednje možnosti:

 <p>Označi s pravokotnikom</p>	<p>To možnost izberemo, ko želimo na karti naenkrat označiti več elementov posameznega sloja. Najprej je potrebno želeni sloj izbrati (označiti) v aplikativnem panelu, nato uporabimo to orodje in na karti zarišemo pravokotnik. Opomba: označimo lahko tudi elemente iz različnih slojev; najprej v aplikativnem panelu izberemo en sloj in s pravokotnikom označimo elemente na karti, nato v panelu označimo drug sloj in ponovimo postopek.</p>
 <p>Počisti označeno na vseh slojih</p>	<p>Če želimo odznačiti vse elemente (ki lahko pripadajo različnim slojem) naenkrat, uporabimo to možnost.</p>
 <p>Počisti označeno na sloju</p>	<p>Če želimo odznačiti samo elemente enega sloja, v aplikativnem panelu izberemo želeni sloj, nato izberemo to orodje.</p>
 <p>Shrani označeno</p>	<p>Označene elemente posameznega sloja lahko shranimo v nov sloj. V aplikativnem panelu mora biti sloj, kateremu pripadajo označeni elementi, ki jih želimo shraniti, izbran. Takoj, ko sloj shranimo, nam sistem ponudi možnost, da sloj dodamo tudi na karto.</p>

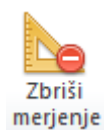
Leva slika: zarisana pravokotnik; desna slika: označeni elementi izbranega sloja, ki se nahajajo znotraj pravokotnika.

Merjenje

Za merjenje razdalje ali površine izberemo to orodje in s klikanjem po karti zarišemo linijo ali poligon. Risanje zaključimo tako, da zadnjo lomno točko vnesemo na karto z desnim miškinim gumbom. Dolžina (in površina) sta izpisani v desnem zgornjem kotu karte.

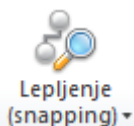
Posamezne lomne točke lahko prestavljamo (z miško se postavimo na lomno točko, da se vzpostavi znak nato pa jo prestavimo na način "povleci in spusti") brišemo (z miško se postavimo na lomno točko in kliknemo na desni miškin gumb ter izberemo možnost "Odstrani") ali pa na linijo dodajamo nove lomne točke (z miško se postavimo na linijo meritve, kjer želimo vzpostaviti novo lomno točko, da se vzpostavi "pisalo" in kliknemo na levi miškin gumb.

Zbriši merjenje

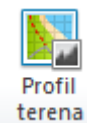
Za izbris opravljene meritve izberemo to možnost.

Opomba: meritev lahko izbrišemo tudi tako, da kliknemo z desnim miškinim gumbom kamorkoli na karto izven linije meritve in v oknu, ki se nam odpre, izberemo možnost "Zbriši merjenje".

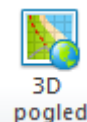

To orodje izberemo, ko želimo nov element zlepiti z drugim elementom. V spustnem seznamu so poleg osnovnega orodja "Omogoči lepljenje" na izbiro 3 vrste lepljenja:

 Omogoči lepljenje	<p>To orodje vključimo, ko želimo ročno dodati novo geometrijo (poligon, linijo ali točko) in jo prilepiti na že obstoječe elemente na karti.</p>
 Lepljenje na krajno točko	<p>To možnost vključimo, če želimo omogočiti lepljenje na krajne točke.</p>
 Lepljenje na vozlišče	<p>To možnost vključimo, če želimo omogočiti lepljenje na vozlišča.</p>
 Lepljenje na rob	<p>To možnost vključimo, če želimo omogočiti lepljenje na robove.</p>

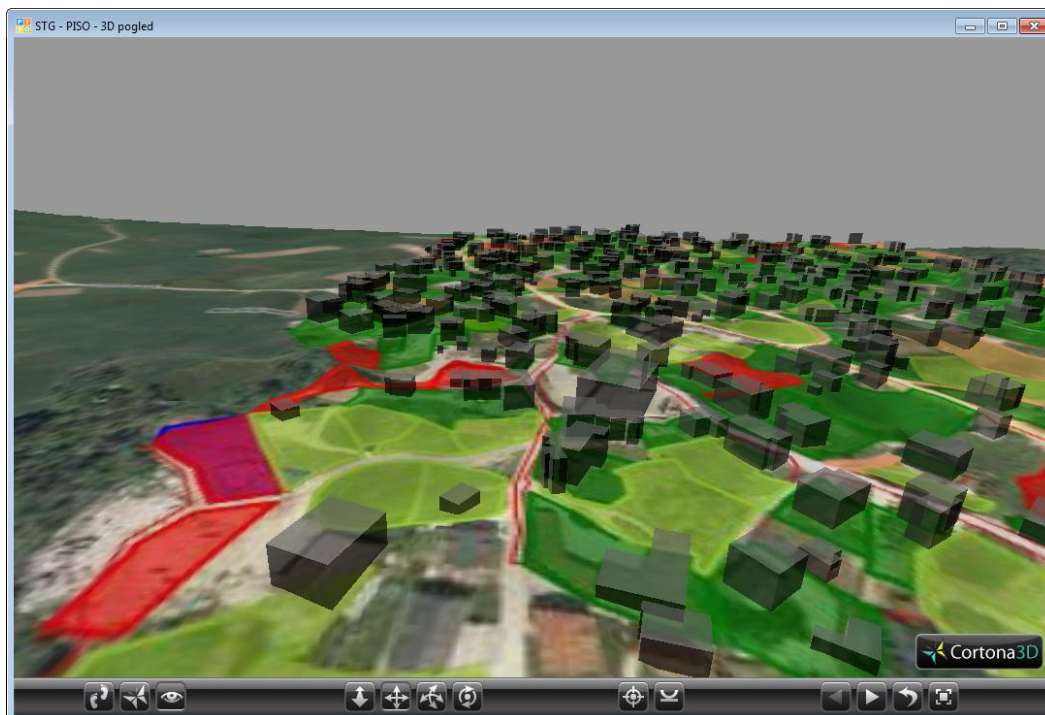

Za izris profila terena izberemo to orodje. Profil terena se izriše po poteku meritve, zato tudi ikona postane aktivna šele, ko z orodjem za merjenje opravimo neko meritev.

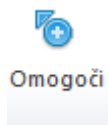
Za prikaz trenutnega pogleda v 3D izberemo to možnost.

Opomba: Kot tehnološka osnova je uporabljen VRML standard, kar pomeni, da moramo imeti za uporabo tudi ustrezen VRML dodatek. V kolikor s slednjim še ne razpolagamo, si brezplačno različico "Cortona3D Viewer" lahko prenesemo [tukaj](#) (uporabimo "Install Cortona3D Viewer" in sledimo navodilom namestitve").

Primer 3D pogleda.

5.6 GPS lokacija

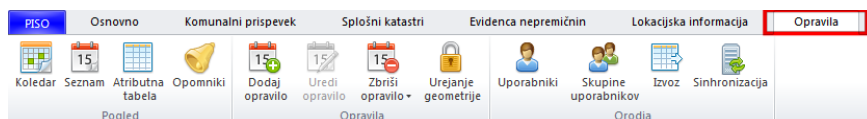
Na računalniku z vgrajenim ali zunanjim GPS sprejemnikom je mogoče vklopiti prikaz lokacije uporabnika oz. naprave.

Prikaz lokacije lahko vklopimo/izklopimo tudi neposredno na karti, kot prikazuje spodnja slika.

Z izborom možnosti "Sledi" je omogočeno avtomatično sledenje (angl. tracking). Uporaba tega orodja je primerna predvsem pri delu na terenu, saj se ves čas izrisuje potek premikanja uporabnika.

6. Zavihek Opravila

Opravila omogočajo shranjevanje opomb oz. opomnikov in so lahko podprta tudi grafično, če se nanašajo na določen element na karti.

V spodnjem seznamu so opisani ukazi iz zavihka Opravila. Nekateri ukazi so podrobneje razloženi v nadaljevanju.

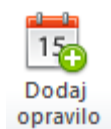
	Ikona	Opis ukaza
POGLEDE	 Koledar	Prikaz koledarja.
	 Seznam	Prikaz seznama opravil v aplikativnem panelu.
	 Atributna tabela	Prikaz seznama opravil v obliki atributne tabele pod karto.
	 Opomniki	Prikaz opomnikov.
OPRAVILA	 Dodaj opravilo	Dodaj opravilo.
	 Uredi opravilo	Uredi opravilo.
	 Zbriši opravilo	Zbriši opravilo.
	 Urejanje geometrije	Urejanje oz. premestitev lokacije posameznega opravila (premik zastavice).

ORODJA	 Uporabniki	Upravljanje uporabnikov.
	 Skupine uporabnikov	Upravljanje skupin uporabnikov.
	 Izvoz	Izvoz opravil.
	 Sinhronizacija	Sinhronizacija podatkov s centralnim strežnikom.

6.1 Dodajanje opravila

Novo opravilo lahko dodamo preko orodne vrstice ali preko karte. Takšno opravilo je samostojno (ni vezano na nobeno entiteto oz. element na karti).

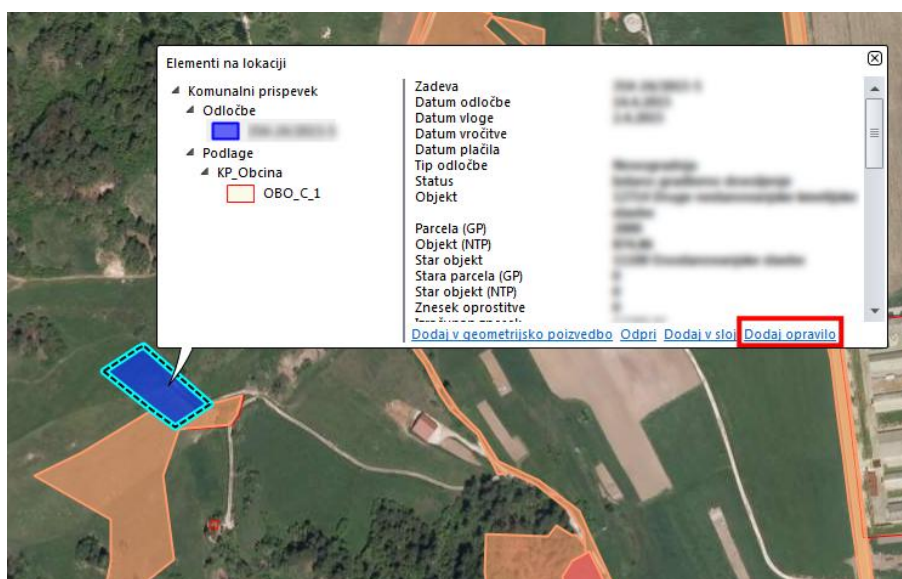
Vnos opravila preko orodne vrstice

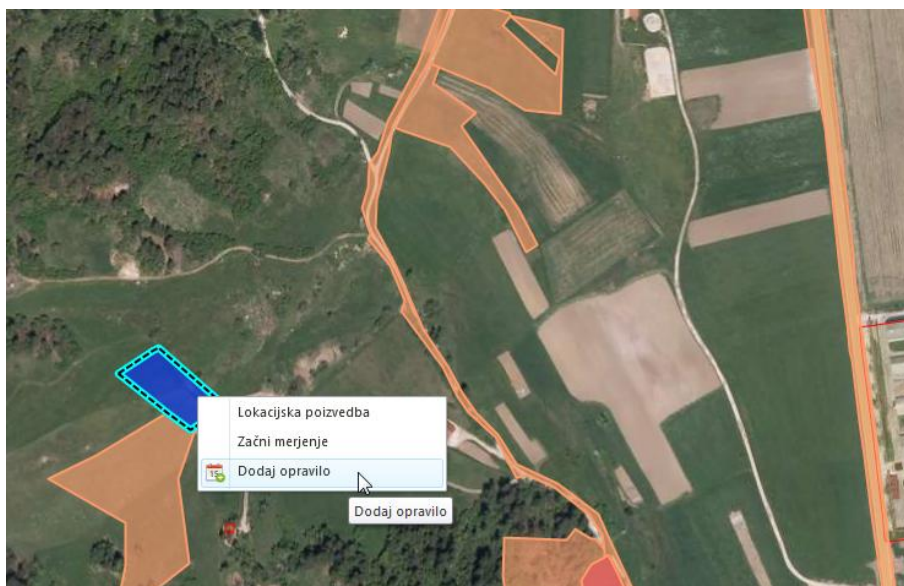
Če želimo dodati novo opravilo (samo opisno, brez grafičnega zaznamka na karti), izberemo to možnost.

Vnos opravila preko karte (info okno/kontekstni meni)

Opravilo dodamo tako, da kliknemo na element na karti z levim miškinim gumbom in v Info oknu izberemo možnost »Dodaj opravilo« ali pa na element kliknemo z desnim miškinim gumbom in v kontekstnem meniju prav tako izberemo možnost »Dodaj opravilo«.

Dodajanje opravila preko Info okna.

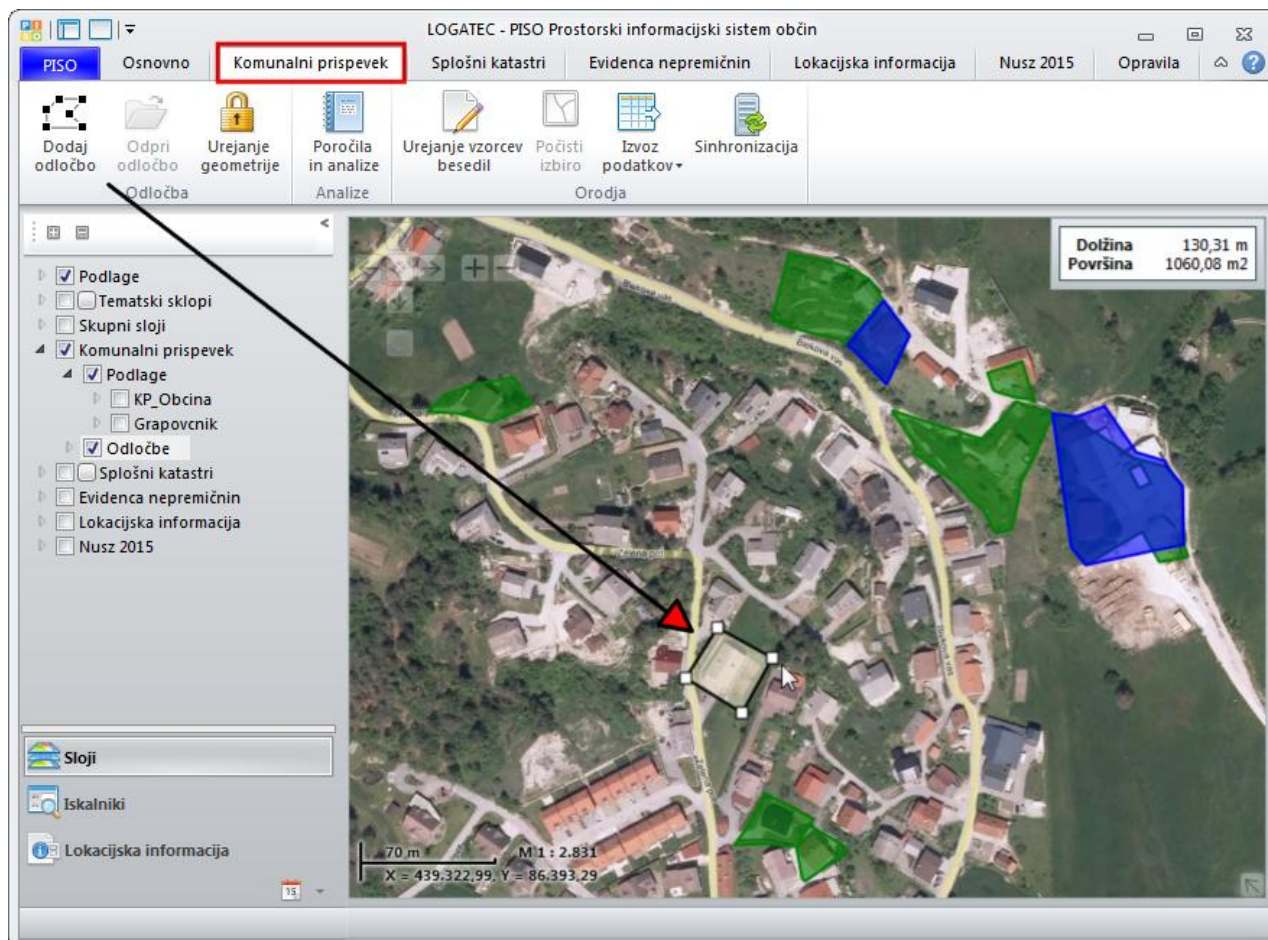

Dodajanje opravila preko kontekstnega menija.

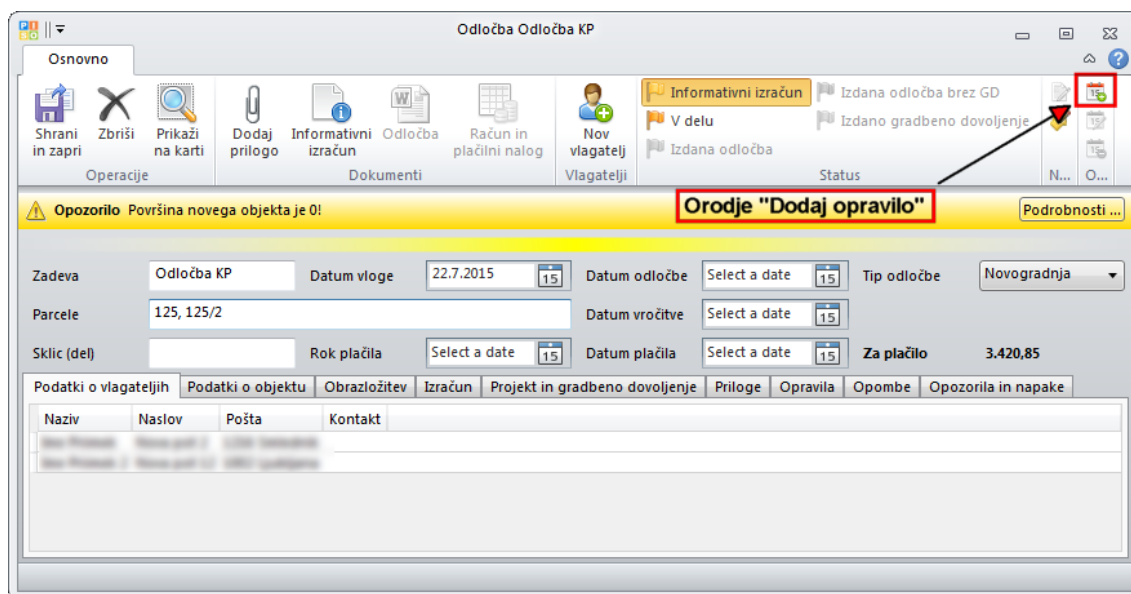
Dodajanje/pripis opravila nekemu elementu oz. entiteti

Če želimo opravilo dodati oz. pripisati nekemu elementu, ga moramo dodati preko vnosne forme tega elementa ([več o povezavi opravila z modulom v poglavju 6.9](#)).

Primer 1: V modulu Komunalni prispevek želimo dodati novo odločbo, kateri bomo pripisali opravilo. Za dodajanje nove odločbe izberemo ukaz »Dodaj odločbo« in v vnosni formi, ki se odpre, uporabimo še orodje «Dodaj opravilo».

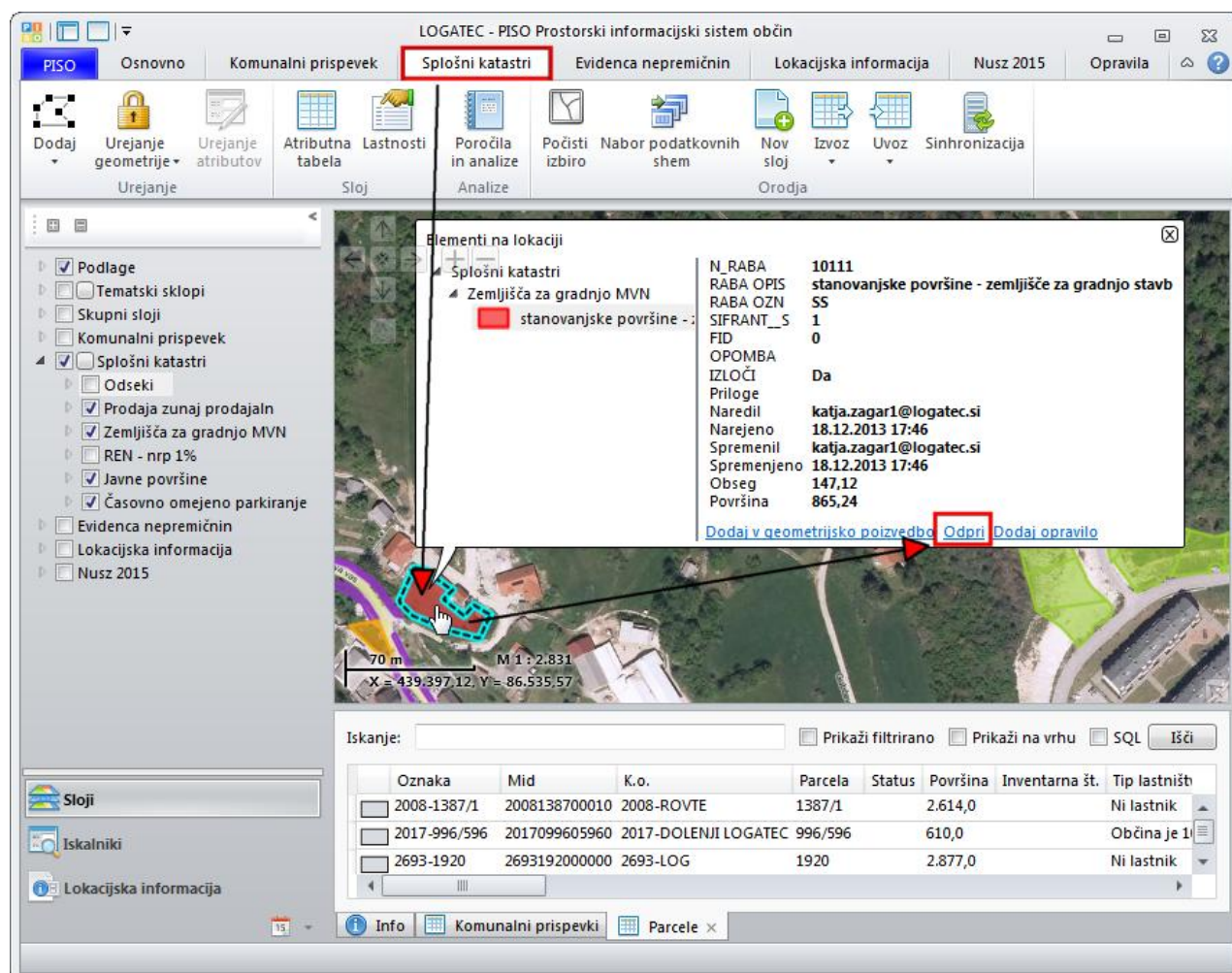

Vnos nove odločbe v modulu Komunalni prispevek.

Pripis opravi v vnosni formi odločbe.

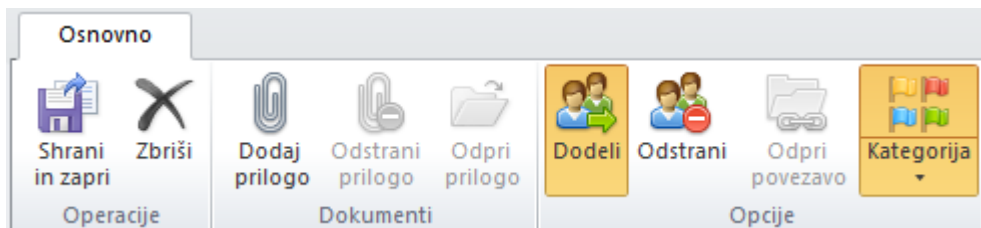
Primer 2: V modulu Splošni katastri želimo opravilo dodati že obstoječemu elementu. Že obstoječemu elementu dodamo opravilo tako, da z levim miškinim gumbom kliknemo na izbrani element na karti, nato v Info oknu izberemo možnost »Odpri« in v vnosni formi elementa izberemo ukaz »Dodaj opravilo«. Do vnosne forme lahko pridemo tudi tako, da element namesto na karti izberemo v atributni tabeli (z dvoklikom na element se odpre vnosna forma za urejanje, v kateri uporabimo orodje »Dodaj opravilo«).

Pripis opravi obstoječemu elementu na karti.

6.2 Vnosni obrazec

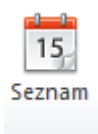
Vnosni obrazec oz. forma omogoča razširjen vpis in urejanje podatkov izbranega opravila. Orodna vrstica vnosnega obrazca vsebuje sledeče ukaze:

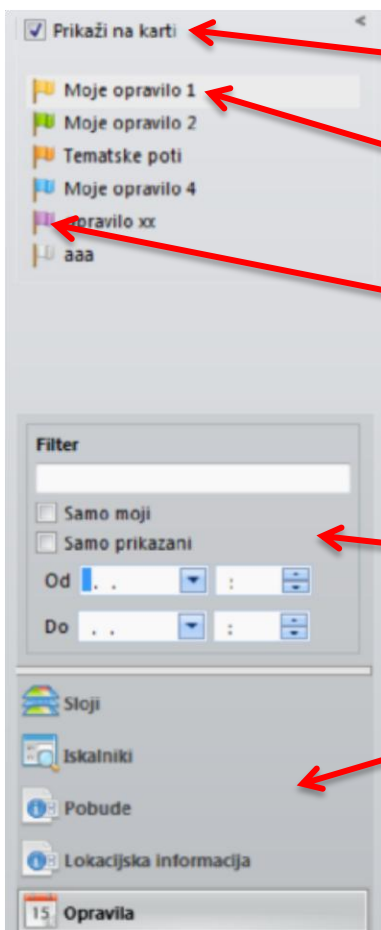
	Ikona	Opis ukaza
OPERACIJE	 Shrani in zapri	Shrani spremembe in zapri vnosni obrazec.
	 Zbriši	Izbriši opravilo.
DOKUMENTI	 Dodaj prilogo	Dodaj prilogo (podprti so različni formati).
	 Odstrani prilogo	Odstrani prilogo. Opomba: ikona postane aktivna, ko v vnosnem obrazcu v zavihku »Priloge« označimo oz. izberemo prilogo.
	 Odpri prilogo	Odpri izbrano prilogo. Opomba: ikona postane aktivna, ko v vnosnem obrazcu v zavihku »Priloge« označimo oz. izberemo prilogo.
OPCIJE	 Dodeli	Dodelitev opravila uporabnikom in/ali skupinam.
	 Odstrani	Odstranitev dodeljenih uporabnikov oz. skupin.
	 Odpri povezavo	Odpri vnosni obrazec elementa iz modula, v katerega element spada. Opomba: ikona je aktivna, če je bilo opravilo dodano elementu pri delu v določenem modulu. (poglavje 6.9)
	 Kategorija	Določi/spremeni kategorijo opravila.

Vnosni obrazec za opravilo.

6.3 Panel

Za prikaz opravil v aplikativnem panelu izberemo to možnost v orodni vrstici ali pa na dnu panela v izbirniku izberemo »Opravila«. Pod seznamom je na voljo tudi filter za izbor zaznamkov. Z dvoklikom na posamezno opravilo v panelu se odpre vnosni obrazec za urejanje ali izbris opravila.

Vklop/izklop prikaza zaznamkov na karti.

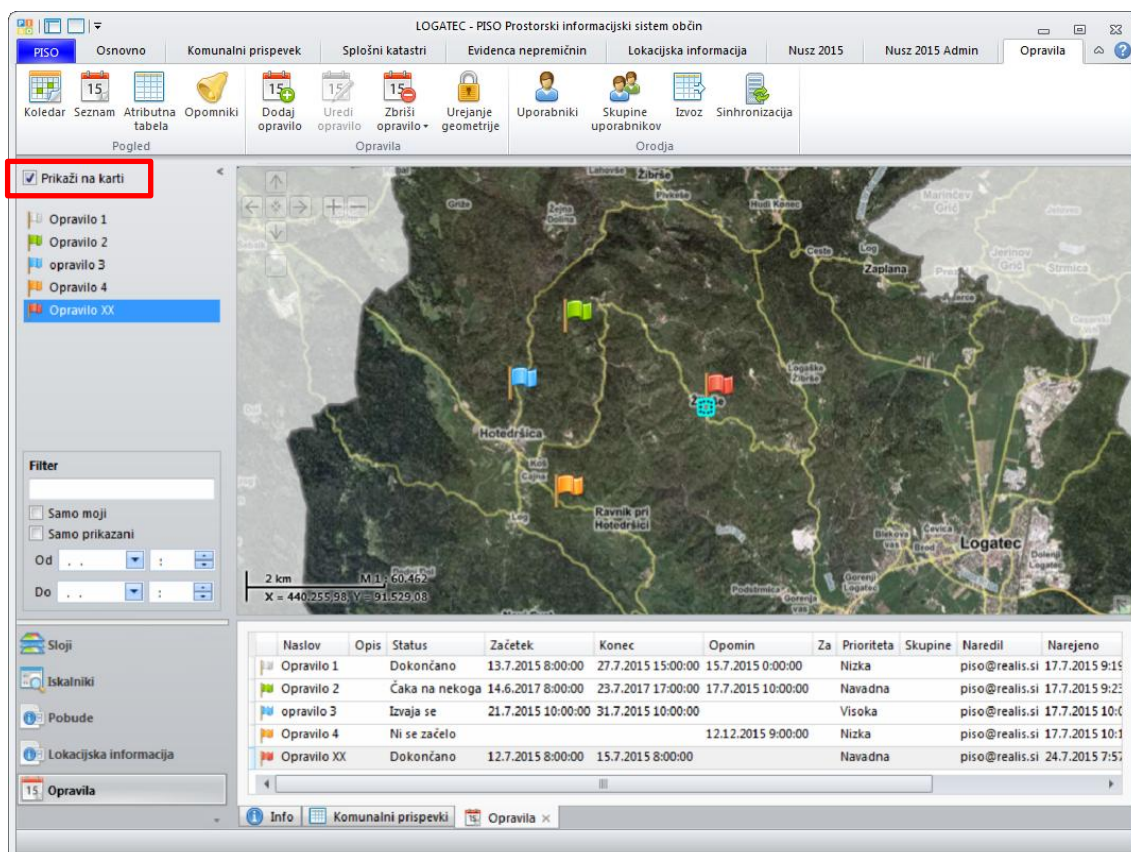
Izbran (selektiran) zaznamek.

Kategorija (barva) zaznamka.

Polja za vnos filtra po zaznamkih.

Izbirnik.

6.4 Prikaz opravil na karti

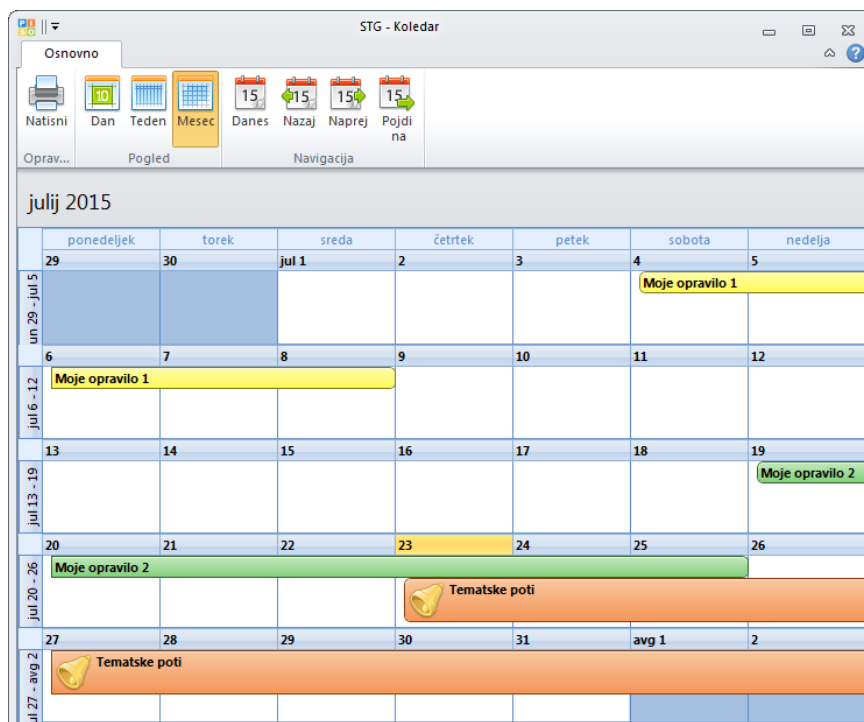
Izbor (selektiranje) opravila v seznamu locira opravilo na karti.

6.5 Prikaz opravil v koledarju

Koledar

Za prikaz opravil v koledarju izberemo to možnost. Izbiramo lahko med dnevnim, tedenskim ali mesečnim prikazom.

Prikaz opravil v obliki koledarja.

6.6 Prikaz opravil v tabeli

Atributna tabela

Za prikaz opravil v obliki atributne tabele pod karto v orodni vrstici izberemo to možnost. Omogočeno je sortiranje opravil po posameznem polju (Naslov/Opis/Status/Začetek/Konec/Opomin ...); za sortiranje kliknemo na ime polja, po katerem želimo podatke sortirati. Z dvoklikom na posamezno opravilo v tabeli se odpre vnosni obrazec za urejanje ali izbris opravila.

Naslov	Opis	Status	Začetek	Konec	Opomin	Za	Prioriteta
Opravilo 1		Dokončano	13.7.2015 8:00:00	27.7.2015 15:00:00	24.7.2015 8:00:00		Nizka
Opravilo 2		Čaka na nekoga	14.6.2017 8:00:00	28.7.2017 17:00:00	24.7.2015 9:46:00		Navadna
opravilo 3		Izvoja se	21.7.2015 10:00:00	31.7.2015 10:00:00			Visoka
Opravilo 4		Ni se začelo			12.12.2015 9:00:00	Marija Kunaver	Nizka
Opravilo 5		Ni se začelo			25.7.2015 8:00:00		Navadna
Opravilo XX		Dokončano	12.7.2015 8:00:00	15.7.2015 8:00:00			Navadna

Prikaz opravil v tabeli z možnostjo sortiranja.

6.7 Prikaz opravil z opomnikom

Opomniki

Za prikaz opravil, ki imajo nastavljen opomnik, izberemo to možnost. Opomnik je mogoče preložiti (v spustnem seznamu izberemo obdobje in nato kliknemo na gumb »Znova opomni«) ali opustiti.

STG - Opomniki

Opravilo 1

Naslov	Začetek	Konec
Opravilo 1	13.7.2015 8:00:00	27.7.2015 15:00:00
Opravilo 2	14.6.2017 8:00:00	28.7.2017 17:00:00

5 Minute Znova opomni

Opusti vse
Odpri
Opusti

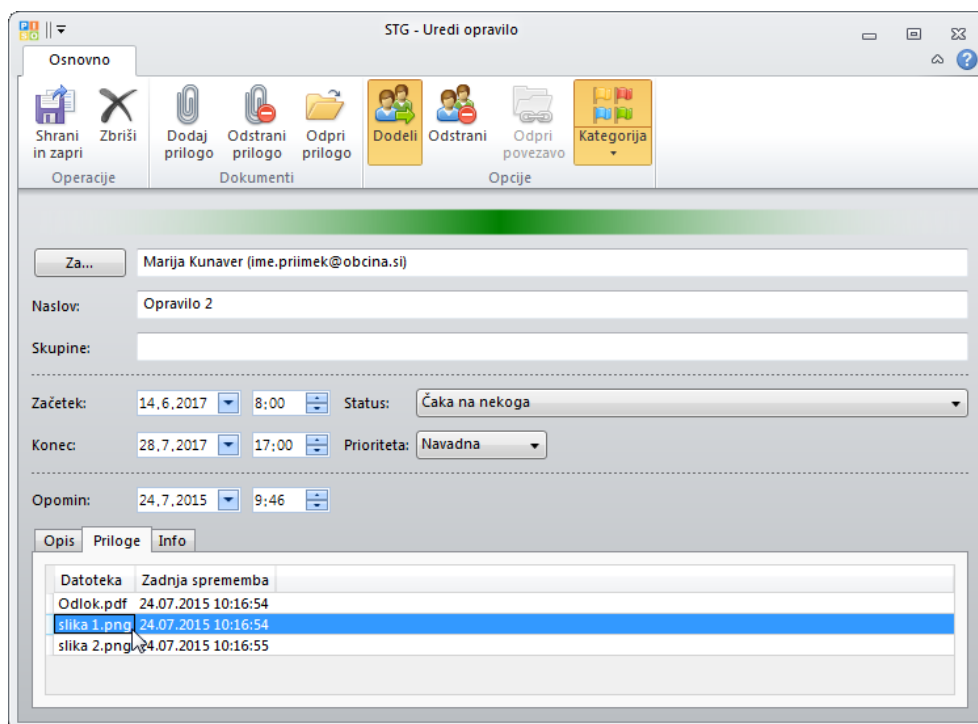
Prikaz opravil z opomnikom.

6.8 Priloge

Dodaj prilogo

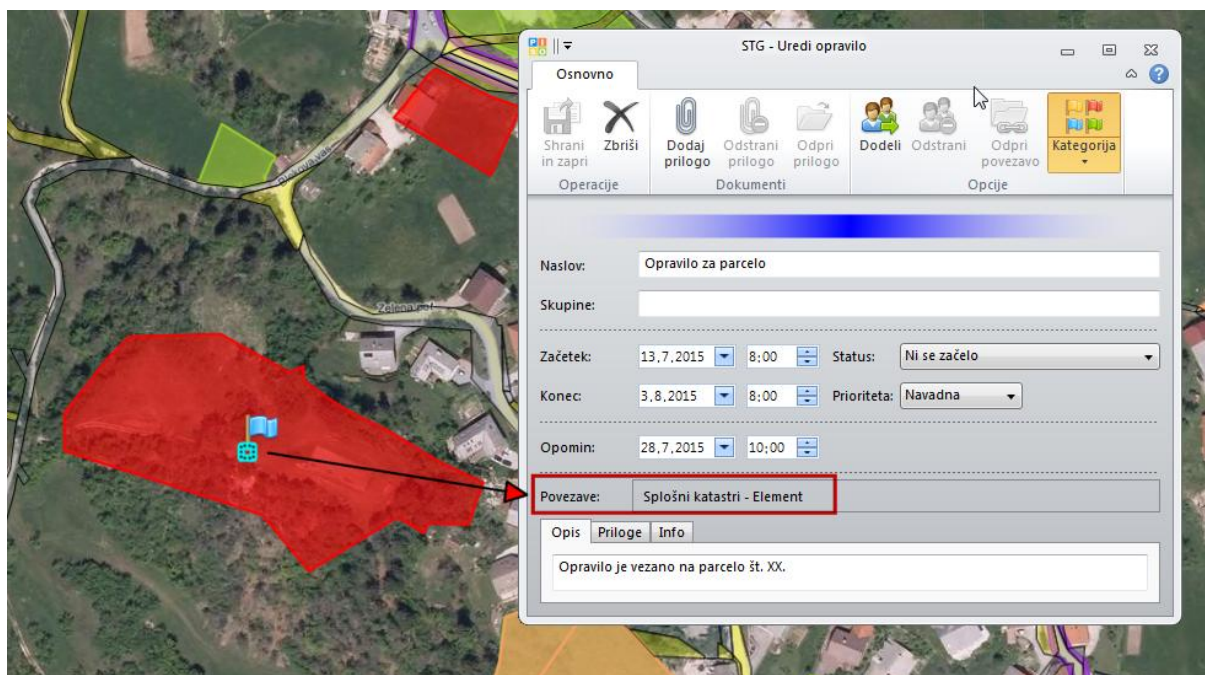
Opravilu lahko pripnemo eno ali več prilog. Priloga je lahko slika, dokument, načrt ipd.

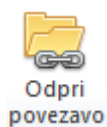
Opravilo z dodanimi prilogami.

6.9 Povezava opravila z modulom

Opravila lahko dodajamo elementom ali entitetam tudi pri delu v posameznem modulu (ni torej potrebno, da opravila dodajamo samo v zavihku »Opravila«) – glej [poglavje 6.1](#). Tako lahko npr. v modulu Lokacijska informacija vnesemo novo vlogo, ki ji dodamo opravilo, ali pa v modulu Komunalni prispevek dodamo opravilo že obstoječi odločbi itd.) Opravilo, vnešeno na tak način, se prav tako prenese v seznam opravil v zavihku »Opravila«. V vnosni formi za opravila se takšnemu opravilu, ki je bilo vnešeno preko modula, samodejno vzpostavi povezava na vnosni obrazec elementa/odločbe/vloge iz modula.

Opravilo s povezavo na vnosno formo elementa v modulu Splošni katastri.

Če uporabimo ta ukaz, se odpre vnosna forma elementa iz modula, kateremu obravnavani element pripada.
Opomba: do vnosne forme pridemo tudi v primeru dvoklika na ime povezave v vnosni formi opravila.